УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
Зьмена адрасу: мясцовага—10 к., іншагародняга—20 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі (пасля тэксту)—50 кап. Іншагародніх—1 р.
Пасярод тэксту ў два разы даражэй.
Пры шматразовым друкаваньні—скідка па згодзе.
Згодна паст. СНК ад 10 верасьня 1924 г. бярэцца зьверх тарыфу 10 проц. падатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Зьвязда“—г. Менск, Савецкая, 63, (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-яе гадз. дня. У акруговых гарадах—у аддз. Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах,
РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

Зьвязда

Орган Цэнтральн. Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня: тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ое гадзіны дня, тэлеф. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраўн. Гл. Канторы і Кантора абвестак і падпіскі — тэл. № 781.

АЎТОРАК, 3 ЛІПЕНЯ 1928 г.
№ 151 (2958)
Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

Японія на Далёкім Усходзе

За апошнія месяцы на Далёнім Усходзе, у Кітаі, асаблівую актыўнасьць праяўлялі японскія імпэрыялістыя. Калі уханскае войска падыходзіла да Пекіну, Японія кінула значныя вайсковыя сілы, каб спыніць яго прасоўваньне. Японія «асобнымі сродкамі» прыбрала з дарогі рад непажаданых ёй і непатрэбных больш генэралаў, якія групаваліся вакол Чжан Цзо-ліна. Японія стварыла ўнутры Кітаю некалькі апорных ваенных баз. Нарэшце, сымптаматычнае паведамленьне, якое праглядвае ў некаторых заграгічных газэтах, аб намерах Японіі захапіць Манчжурыю. Уся тактыка японскіх імпэрыялістых перакональна гаворыць за тое, што гутарка ідзе аб прадуманым пляне, які сыстэматычна, з вялізнай настойлівасьцю, праводзіцца ў жыцьцё.

—На Далёкім Усходзе сутыкаюцца інтарэсы трох вялікіх імпэрыялістычных дзяржаў. Гістарычна—Японія, Амэрыка і Англія стварылі свае апорныя далёкаўсходнія базы на працягу раду дзесяцігодзьдзяў. На працягу апошніх год мы былі сьведкамі надзвычайна тонкіх манэўраў японскай дыплёматыі ў Кітаі. То яна прыкідвалася «прыяцелем» Кітаю, то яна гаварыла моваю кулямётаў і гармат, то—нацкоўвала паўднёвы ўрад супроць Англіі і Амэрыкі і г. д. і г. д.

Чаму Японія рыхтуецца вырашыць лёс Манчжурыі? Чаму яна выбрала сучасны момант, калі Пекін ужо знаходзіцца ў руках Чан Кай-шы?

Ведома, што Манчжурыя здаўна лічылася «сфэраю ўплыў» японскіх капіталістых і ахаплялася імі з усіх канцоў. На даным этапе барацьбы ўнутры Кітаю усе шансы—за далейшае ўзмацненьне ўплыву Злучаных Штатаў. Калі уханскае войска, натхнёнае зонку, пасунецца далей, каб аўладаць Паўночным Кітаем, дык Японія будзе стаяць перад пагрозаю моцнага паслабленьня свайго ўплыву ў Манчжурыі.

Англія, паводле ўсіх даных, надзвычайна прыхільна адносіцца да намераў Японіі ў тэй ці іншай форме захапіць Манчжурыю. Такі крок канчаткова разьвяжа рукі ангельскім імпэрыялістым у Цэнтральным Кітаі.

Якая-ж пазыцыя Злучаных Штатаў? Ці спачуваюць яны захопу Манчжурыі Японіяй? Злучаныя Штаты стараюцца ўвесь час дэманстраваць сваю асобную лінію палітыкі на Далёкім Усходзе. Па іх настойлівасьці пасьля нанкінскае бойні ўсе дзяржавы паслалі нанкінскаму ўраду самастойна пратэсты. Злучаныя Штаты падкрэсьлівалі свае спачувальныя адносіны да нанкінскага ўраду. Яны выразна намякаюць на тое, што не прызнаюць ні за кім права на захоп Манчжурыі.

Такім чынам, на Далёкім Усходзе ствараецца надзвычайна складаная абстаноўка. Адносіны паміж імпэрыялістымі далёка ня тыя, якія былі ў пэрыяд задушэньня кітайскага рэвалюцыйнага войска. Цяпер выразна абвастраюцца супярэчнасьці ў англа-амэрыканска-японскім лягеры. Цяжка сказаць, якую гульню вядуць ангельскія кансэрватары. Ці згодзяцца яны да канца падтрымаць Японію, ці, як гэта ня раз бывала ў мінулым, спачатку праверацць, як будзе рэагаваць Амэрыка? Ва ўсякім выпадку барацьба розных груп сусьветнага капіталу на кітайскай арэне зноў набывае вялікую вострасьць і можа мець сур'ёзныя вынікі.

На Ціхім акіяне—адзін з важнейшых вузлоў будучых ваенных сутычак. Трэба пільна сачыць за кожным крокам імпэрыялістых на Далёкім Усходзе.

Урад грамадзкага недавер'я

Так ахрысьцілі самі нямецкія газэты тое ўрадовае варыва, якое пасьля стольнкіх намаганьняў удалося, нарэшце, зварыць сацыял-дэмакрату Гэрману Мюльлеру. Да ўлады прыйшоў урад наяўна нежыцьцяздольны, ня маючы давер'я нават з боку тых партый, якія ўдзельнічалі ў яго складаньні, які сам палохаецца тэй адказнасьці, якая на ім ляжыць.

Вялізныя супярэчнасьці паміж пасобнымі партыямі, якія выкрыліся ў працэсе перагавораў аб стварэньні ўраду, зьявіліся прычынай таго, што справу парашылі сяк-так, насьпех замазаць, стварыць хаця-б часовы, хаця-б зусім штучны габінэт. Толькі-б утаіць ад 40 мільёнаў нямецкіх выбаршчыкаў, якая мізэрная камэдыя разыгрываецца на падмостках нямецкага рэйхстагу.

Але, хаця ўрад Гэрмана Мюльлера і зьяўляецца толькі часовым, бяз сумненьня далёка не часовым зьявіцца той палон, у які цяпер канчаткова трапілі нямецкія сацы-

ЗЭВЭРЫНГ — с.-д. міністар унутраных спраў

БАРАЦЬБА ЗА МАНЧЖУРЫЮ

Японія рыхтуецца прызнаць нанкінцаў

ТОКІЁ, 30. Газэта «Ніцы-Ніцы» заяўляе, што грамадзкая думка Манчжурыі «выразна выказваецца на карысьць аўтаноміі Манчжурыі пад палітычным сувэрэнітэтам ураду Гаміндану».

Газэта піша:

«Сучаснае становішча Манчжурыі і ўнутранай Манголіі няўстойлівае. Таму Японія павінна захоўваць асьцярожнасьць, пакуль не акрэсьляцца зусім выразна палітычныя пэрспэктывы»

Газэта патрабуе, каб японскі ўрад «урэгуляваў выступленьні і паводзіны японскіх ваенных дарадчыкаў у Кітаі, якія ўзбуджаюць падазрэньне грамадзкай думкі ў Манчжурыі».

ТОКІЁ, 30. Газэта «Цугай Снсгіё» піша: «Становішча ў Кітаі ня можа лічыцца ўрэгуляваным раней, пакуль ня будзе ўрэгулявана становішча ў Манчжурыі».

Камэнтуючы пытаньне аб прызнаньні нанкінскага ўраду, газэта піша:

«Калі Нанкін удаводніць шчырасьць сваіх намераў у адносінах да Японіі, дык японскі ўрад прызнае нанкінскі ўрад яшчэ да таго часу, калі будзе ўрэгуляваны цьзінаньскі інцыдэнт».

Афіцыйныя колы займаюць вельмі стрыманую пазіцыю па пытаньні аб кітайска-японскіх і манчжурска-японскіх адносінах.

⁂

ШАНХАЙ, 30. Як паведамляе кітайскі друк, бастуючыя гарнякі на каменнавугольных капальнях Шандуньскай правінцыі аднавілі работу пад націскам японскага войска, якое расквартаравана ў раёне капальняў. Японскія ўлады арыштавалі 20 гарнякоў, удзельнікаў забастоўкі.

ШАНХАЙ, 30. Прадстаўнік гандлёвых інтарэсаў Кітаю ў Жэневе перадаў сакратарыяту рады Лігі Нацый пратэст супроць зьверства японскага войска ў Цьзінані.

ТОКІЁ, 30. Пекінскі карэспандэнт лібэральнае газэты «Хоці» паведамляе, што Чжан-Цзо-лін і прадстаўнікі Паўднёва-Манчжурскай чыгункі яшчэ 20 мая падпісалі згоду аб пабудове 5 чыгуначных ліній у Манчжурыі. Пры падпісаньні дагавору было пастаноўлена не апублікоўваць ніякага паведамленьня аб заключэньні згоды на працягу трох месяцаў.

ТОКІЁ, 30. Як паведамляе тэлеграфнае агэнцтва «Сімбун Рэнго», японская рада міністраў парашыла пачаць перагаворы з нанкінскім урадам аб урэгуляваньні цьзінаньскага інцыдэнту пры бліжэйшай магчымасьці. Паводле слоў агэнцтва, рада міністраў парашыла дамагацца ад нанкінскага ўраду: фармальнага прабачэньня, аднačасовага ўрэгуляваньня цьзінаньскага, ханькоўскага і нанкінскага інцыдэнтаў, пакрыцьця ўсіх страт, панесеных японскімі грамадзянамі, задушэньня антыяпонскага руху ў Кітаі.

Рада міністраў адхіліла патрабаваньне нанкінскага ўраду аб эвакуацыі японскіх войск з Шандуньскай правінцыі, аб фармальным прызнаньні нанкінскага ўраду і прызнаньня Манчжурыі часткаю Кітаю, як «ня зьвязаныя з цьзінаньскім інцыдэнтам».

НАВІНЫ САВЕЦКАГА ДНЯ

„Саюзхлеб“ рыхтуецца да загатоўчай кампаніі

МАСКВА, 30. 1-га ліпеня пачынаецца новая хлебазагатоўчая кампанія 1928-29 году. Згодна пастановы ўрадавых органаў, усе дзяржаўныя хлебазагатоўчыя арганізацыі былі аб'яднаны ў адзіную арганізацыю «Саюзхлеб».

Намесьнік старшыні праўленьня «Саюзхлеб» т. Капелінскі ў гутарцы з супрацоўнікам «ТАСС» заявічыў, што ў выніку рэарганізацыі «Саюзхлеб» вырастае ў зусім выключную па сваёй магутнасьці арганізацыю.

Зараз увесь апарат «Саюзхлеба» у цэнтры і на мясцох заняты падрыхтоўкаю да новай хлебазагатоўчай кампаніі. Уся загатоўка будзе сканцэнтравана на млынох і элеватарах. Канчаткова ўзгоднен паміж праўленьнямі «Саюзхлеба» і Цэнтрасаюзу генэральны дагавор, паводле якога спажывецкая каапэрацыя будзе здаваць увесь загатоўлены ёю хлеб выключна «Саюзхлебу» непасрэдна на мясцох загатовак.

У бліжэйшы час мяркуецца заключэньне такога-ж дагавору і з «Вукасьпілкай» на Украіне.

«Саюзхлеб» будзе праводзіць, галоўным чынам, праз сыстэму рабочай каапэрацыі забесьпячэньне хлебам спажываючых раёнаў.

Выпуск чырвоных камандзіраў

МАСКВА, 30 2-га ліпеня ў ваеннай акадэміі РСЧА імя Фрунзэ адбудзецца восьмы выпуск чырвоных камандзіраў. У Чырвоную армію вяртаюцца камандзіры, якія свае практычныя дасьведчаньні, атрыманыя ў гады грамадзянскае вайны, падмацавалі тэарэтычнымі ведамі. З канчаючых камандзіраў 40,9 проц. складаюць рабочыя, 25,5 проц.—сяляне, 31,8 проц.—служачыя, 1,8 проц.—іншыя. Сацыяльны склад выпускнікоў як нельга лепш адлюстроўвае малюнак выхоўваньня пераможным пралетарыятам нашае краіны сваіх уласных кадраў-кіраўнікоў справаю абароны сацыялістычнае бацькаўшчыны.

Палёт вакол сьвету

ЛЕНІНГРАД. Ленінградзкае аддзяленьне міжнароднага арктычнага таварыства атрымала афіцыйнае паведамленьне, што новы нямецкі цэпэлін «127» у канцы ліпеня, або ў пачатку жніўня прадпрымае спробы палёт вакол сьвету праз СССР. Ужо пачаліся супольныя нарады Акадэміі Навук і арктычнага таварыства па пытаньні аб аказаньні дапамогі гэтаму палёту.

Новыя тэкстыльныя фабрыкі

13.000 новых тэкстыльшчыкаў

Удзельная вага тэкстыльнай прамысловасьці Маскоўскай губэрні ў агульна-саюзнай тэкстыльнай прамысловасьці надзвычайна вялікая. З 433 прадпрыемстваў тэкстыльнай прамысловасьці СССР на долю Масквы і Маскоўскай губэрні прыпадае 130 прадпрыемстваў, ня лічачы дробных фабрык, дробнай павятовай прамысловасьці, саматужнікаў і многіх саматужных арцеляй ручнога ткацтва. Шоўкаапрацовачная прамысловасьць амаль уся разьмешчана ў Маскоўскай губэрні, пры чым адзіная ў СССР фабрыка штучнага шоўку знаходзіцца ў Маскоўскай губэрні.

Тэкстыльнай прамысловасьці ў мінулым годзе прышлося прарабіць вялікую работу па пераходзе часткі фабрык на 7-гадзінны рабочы дзень і на тры зьмены. З 21 прадпрыемстваў, якія пераведзены на 7-гадзінны рабочы дзень, на Маскоўскую губэрню прыпадае 14 прадпрыемстваў.

У выніку ў прамысловасьць уцягнута каля 13.000 новых рабочых, у тым ліку каля 8.000 па Маскоўскай губэрні.

Ублізкэйшы час у Маскоўскай губэрні будуць пабудаваны дзьве магутныя прадзільныя фабрыкі на

Клопаты аб „спакоі“

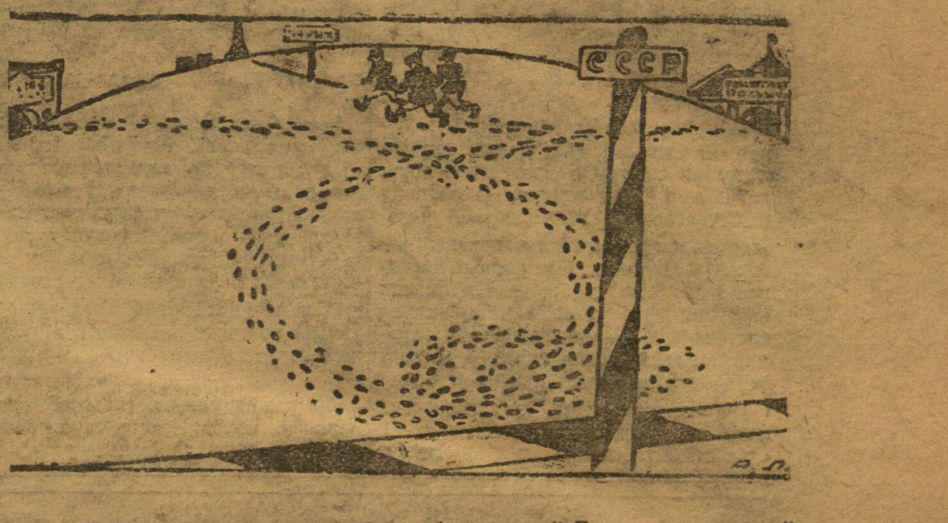

Частка польскага генэральнага штабу выехала ў Парыж для перамоў з францускімі мілітарыстымі. Мяркуюць, што гэтыя перамовы зьяўляюцца працягам перамоў польскіх генштабістых з румынскімі.

Пілсудзкі аб сваёй адстаўцы

ВАРШАВА, 1. Польскае тэлеграфнае агэнцтва паведамляе:

«Маршал Пілсудзкі даў інтэрв'ю рэдактару газэты «Голас Праўды» (орган Пілсудзкага), у якім вытлумачыў прычыны сваёй адмовы ад паста прэм'ера.

Па думцы дактароў, маршал мог-бы заставацца на сваім пасту, аднак, ён рашыў адмовіцца, бо канстытуцыя робіць абавязкі прэм'ера надзвычайна стамляючымі. Прэм'ер, паводле слоў Пілсудзкага, прымушан займацца нязначнымі пытаньнямі, якія выклікаюць пастаянныя канфлікты з парлямантам.

Пілсудзкі рэзка крытыкаваў мэтады работы сойму, зазначыўшы, што вялізарная колькасьць часу траціцца на безвыніковыя спрэчкі, між тым, як міністры звыш меры заваленыя работаю, павінны часта сымуляваць паважаньне да сойму, іншы раз і незаслужанае.

Далей Пілсудзкі зазначыў, што, ня гледзячы на недахопы парляманцкага рэжыму, ён склікаў сойм і заўсёды прытрымліваўся чыну дзеяньняў больш канстытуцыйнага, чым чын дзеяньняў сойму. Таму ён ня можа быць абвінавачаны ў антыдэмакратычных прынцыпах.

—Маючы магчымасьць выбраць паміж адмоваю ад супрацоўніцтва з соймам, прадаставіўшы сябе ў распараджэньне прэзыдэнта, і адмоваю ад функцыі старшыні рады, Пілсудзкі рашыў адмовіцца ад свайго паста. Аднačасова маршал дадаў, што ён будзе гатоў у крытычны момант прадаставіць сябе ў поўнае распараджэньне прэзыдэнта рэспублікі, і зноў узяць на сябе адказнасьць і заняць пост прэм'ера.

КОХ — сацыял-дэмакрат, міністар

Польска-літоўскія перагаворы

КОЎНА, 30. Адбылося папярэдняе пасяджэньне польска-літоўскай падкамісіі па пакрыцьці страт. На гэтым пасяджэньні польская дэлегацыя дала тлумачэньні з повадў прэтэнзій, прад'яўленых Польшчаю.

Пытаньне аб патрабаваньнях Польшчы будзе разгледжана на далейшых пасяджэньнях. Афіцыйнае паведамленьне аб гэтым пасяджэньні не апублікована.

У ковенскіх палітычных колах адносяцца песымістычна да падыходзячых перагавораў, зазначаючы, што Літва ня можа згадзіцца з прэтэнзіямі Польшчы, зьвязанымі з мнімым парушэньнем нэйтралітэту з боку Літвы, бо Літва лічыць, што парушэньне нэйтралітэту зусім ня мела канчаткова трапілі нямецкія сацыял-дэмакраты. Яны ва што-б там ні стала дамагаліся ўдзелу ва ўрадзе. Яны ахвяравалі ўсім, толькі-б буржуазія ня выкінула іх з кааліцыйнага габінэту. У выніку яны дамагліся свайго, але якой цаной. На замежную палітыку Нямеччыны сацыял-дэмакраты ўплываць ня змогуць. Пост міністра замежных спраў паранейшаму застаецца ў руках Штрэзэмана, прадстаўніка буйна-капіталістычнай партыі. Затое на сацыял-дэмакратаў узвалілі рад няўдзячных міністэрстваў і перш за ўсё—міністэрства працы.

Міністэрства працы—гэта выпрабаваны ў руках буржуазіі апарат эксплёатацыі. Нямецкая рабочая кляса ненавідзіць гэта міністэрства, «арбітражныя рашэньні» і «пасрэдніцкія паслугі» якога каштавалі ім стольскіх праіграных забастовак. І зусім не выпадкова, што сацыял-дэмакраты да гэтага часу ніколі не адважваліся браць на сябе міністэрства працы, уступаючы яго заўсёды каталіцкай «рабочай» партыі, так зван. партыі цэнтру. Але на гэты раз ім не ўдалося адхіліцца ад адказнасьці. Габінэт складзен так, што ўся адказнасьць за палітыку ўраду ў вачох выбаршчыкаў, у вачох рабочых мас будзе ляжаць на сацыял-дэмакратыі якая да таго-ж зьяўляецца самай буйнай парляманцкай партыяй і пераможцай на выбарах.

Што-ж, гэта да лепшага. Гэта ў інтарэсах рабочае клясы. Яна зараз убачыць, хто хаваецца пад маскай «пралетарскіх правадыроў», якую надзелі на сябе сацыял-дэмакраты.

Маюць адбыцца спрэчкі аб амністыі, маецца адбыцца справа Макса Гэльца, насьпявае рад вострых пытаньняў у прамысловасьці. Няхай адкажуць на іх хвалёныя «абаронцы» рабочае клясы, якія дарваліся, урэшце, да ўлады. Няхай рабочыя-выбаршчыкі прыцягнуць іх да адказу.

Вій.

Працэс шахцінскіх шкоднікаў

Шчарбінаўскае рудакіраўніцтва—паказальны вучастак шкодніцкай працы

МАСКВА, 2. На ранішнім пасяджэньні суду 2-га ліпеня абвінавачаньне і абарона абменьваюцца рэплікамі.

Першае слова прадастаўляецца дзяржаўнаму абвінаваўцу т. Рагінскаму. Ён зазначае, што на гэтым працэсе па сутнасьці рэплік не павінна было-б быць, бо ўсе падрабязнасьці, якія могуць мець значэньне для высьвятленьня агульнага зьместу працэсу, а таксама і канкрэтных дзеяньняў паасобных абвінавачаных высьветлены судовым сьледзтвам. Але аргумэнты абароны завуалявалі агульнае значэньне працэсу, а таксама і асноўны тэзіс абвінавачаньня, які на пачатку быў прыняты і абаронаю,—імена налічча контр-рэвалюцыйнай арганізацыі, якая мела пэўную праграму дзеяньняў, накіраваных да зрыву, затармажэньня разьвіцьця нашае каменнавугальнай прамысловасьці, а таксама пэўную праграму дзеяньняў на выпадак інтэрвэнцыі ці вайны. Таму пракуратура лічыць неабходным даць свой адказ.

Супярэчачы абаронцам Пяцецкаму-Шапіра, Пляту, Камодаву, якія прадстаўляюць інтарэсы падсудных Шчарбінаўскай групы, т. Рагінскі зазначае, што ў Шчарбінаўцы можна прасачыць усе этапы шкодніцкай работы арганізацыі, інакш кажучы, Шчарбінаўскае рудакіраўніцтва зьяўляецца як-бы вопытным паказальным вучасткам шкодніцкай дзейнасьці арганізацыі. Шчарбінаўская група шкоднікаў стварылася ў 1921 годзе. Арганізатар групы Сушчэўскі. Гэта даводзіцца аб'ектыўнымі фактамі. На лаўцы падсудных са складу Шчарбінаўскага рудакіраўніцтва знаходзяцца асобы, якія складалі тэхнічную верхавіну рудакіраўніцтва. Гэта паказвае, што дырэктывы арганізацыі выкананы. Праз Сушчэўскага ўвайшлі ў склад арганізацыі Ржэпэцкі. Дэтэр, Сокалаў і інш. Сушчэўскі атрымліваў лісты ад Дваржанчыка, перадаваў іх іншым. Гэтыя лісты запрашалі рад асоб служыць на карысьць Дваржанчыка. Вярбоўка членаў—другая функцыя Сушчэўскага ў контр-рэвалюцыйнай арганізацыі. Нарэшце, трэцяя функцыя Сушчэўскага—гэта сувязь у схэме: Дваржанчык—Будны—Сушчэўскі—Харкаў.

Канчаючы сваю прамову т. Рагінскі гаворыць, «што абарона надта многа гаварыла аб мерах сацыяльнай абароны». Я думаю, калі вы, таварышы судзьдзі, выйдзеце на нараду, вам трэба ўлічыць, што тыя, хто сядзіць на лаўцы падсудных прышлі на заклік рабочае клясы, вучыць рабочую клясу, прышлі вучыцца і самі пралетарскаму ладу, а таксама і пралетарскай дысцыпліне, але прынесьлі з сабою гнойнік капіталістычнага грамадзтва не апраўдалі давер'я, якое ім аказаў пралетарыят. І таксама, як яны былі лёгічны ў сваім шкодніцтве, здрадніцтве, думаю, што таксама і вы таварышы судзьдзі павінны быць лёгічны да канца ў суровым паходзе ў адносінах да падсудных».

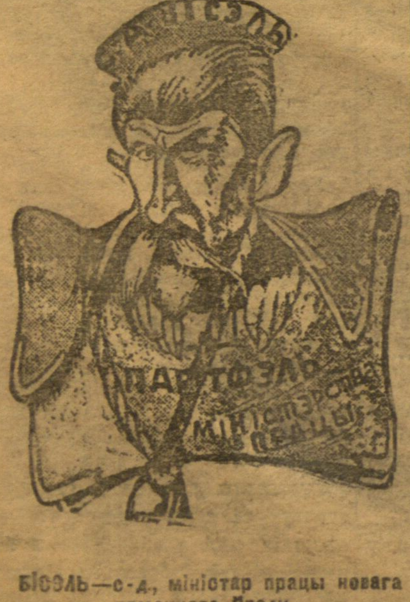

БІСЭЛЬ—с-д., міністар працы новага нямецкага ўраду.

Па лініі «Саюзхлеба» даны дырэктывы аб устанаўленьні самай шчыльнай сувязі з мясцовымі савецкімі і партыйнымі органамі, бо посьпех загатоўчай кампаніі і выкананьне ўсіх задач, ускладзеных на «Саюзхлеб» урадам і партыяй, магчымы толькі пры самай шырокай дапамозе мясцовых органаў.

Супроць вытворчых сакрэтаў у прамысловасьці

Пры НК РСІ арганізавалася група маладых інжынэраў, якія працуюць на прадпрыемствах, для абмену вытворчым вопытам. Практыка шырокага абмену вопытам, які атрымліваецца на прадпрыемствах, дасьць магчымасьць маладым інжынэрам паглыбляць тэарытычныя веды, што атрымліваюцца імі ў ВНУ, вывучаць і выкарыстоўваць вопыт старых інжынэраў і тэхнікаў, а таксама весьці рашучую барацьбу з вытворчым сакрэтніцтвам. Група пры НК РСІ СССР ужо прыступіла да працы і сустракае з боку сваіх таварышоў на фабрыках і заводах поўнае спачуваньне. Аналёгічная група створана таксама і пры дзяржаўным электратрэсьце. Удзел у працы груп па абмене вопытам—добраахвотны

Адабраючы арганізацыю рабочай групы па абмене вопытам пры НК РСІ СССР, калегія РСІ прапанавала групе зьвярнуць асаблівую ўвагу на барацьбу з вытворчымі сакрэтамі ў прамысловасьці і на ўцягваньне ў сваю работу прадстаўнікоў вытворчых камісій на прадпрыемствах.

Старшынёю групы зацьверджан член калегіі НК РСІ СССР т. Гольцман.

5-гадовы плян разьвіцьця сельскае гаспадаркі

У калегіі Наркамзему РСФСР старшыня Земпляну тав. Муралаў паведаміў асноўныя палажэньні пяцігадовага пляну разьвіцьця сельскае гаспадаркі РСФСР. Паводле пляну да канца пяцігодкі намячаецца абхапіць каапэрацыяй 74 проц. усіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарак Калгаснае будаўніцтва намячаецца ў разьмеры ня менш 1.200тыс. гаспадарак. Валавая прадукцыя сельскае гаспадаркі да канца пяцігодкі дасягне 8 мільярдаў руб., таварная—2 мільярдаў 500 мільён. руб. Пасеўная плошча павінна павялічыцца амаль на 14 проц. На індустрыялізацыю сельскае гаспадаркі намячаецца 297 мільён. руб. Павялічэньне пасеўных плошчаў патрабуе ня менш 100 тыс. трактараў. Усе намечаныя мерапрыемствы патрабуюць ня менш 3 мільярдаў 800 мільёнаў руб.

Ангельская правакацыя ў Сырыі

КАБУЛ, 30. У паўночна-заходняй паласе Сырыі, на тэрыторыі незалежных пляменьняў на працягу чэрвеня адбываюцца сур'ёзныя ўзброеныя сутычкі паміж племям[illegible] Сват і Бір. Ангельцы сыстэматычна нацкоўваюць адно племя на другое з мэтаю іх абясьсіліць.

У выніку раду баёў племя Бір захапіла ўсе крэпасьці Джандула і ўвесь абшар ханства. Хан Джандуля узят у палон.

Меншавік РУДОЛЬФ ГІЛЬФЭРДЫНГ, увашоўшы ў склад нямецкага ўраду міністрам фінансаў.

Голад у Турцыі

АНГОРА, 1. Як паведамляюць з аўтарытэтных крыніц, у цэлым радзе раёнаў Турцыі расьце пагроза голаду з прычыны суровае зімы, а потым доўгай засухі. Па ўсёй даліне Коніі голад ужо наступіў. Сяляне прадаюць жывёлу за бясцэнак, прадаюць інвэнтар і ўцякаюць у гарады. З прычыны наплыву сялян цана на рабочыя рукі зьнізіліся ў многа разоў. У радзе раёнаў сяляне жывуць выключна толькі адною травою.

Надзвычайнае пасяджэньне рады міністраў пастанавіла тэрмінова камандыраваць міністра ўнутраных спраў у пацярпеўшы раён для арганізацыі дапамогі.

Моцная табака

Забастоўка рабочых-табачнікаў абвастраецца. Грэцкі міністар Займіс мае намер падаць заяву прэзыдэнту аб адстаўкі ўраду.

140.000 верацен.

Разлажэньне кіруючых працаўнікоў у Геокчайскім павеце

ТЫФЛІС, 30. Сьпэцыяльная камісія зложаная з прадстаўнікоў Закаўкаскай краявой кантрольнай камісіі, ЦКК АКП і рэдакцыі газэты «Заря Востока», на падставе паступіўшых у газэту лістоў, зрабіла абсьледваньне партыйнай і савецкай работы ў Геокчайскім павеце (Азэрбайджан).

Абсьледваньне выявіла поўнае разлажэньне цэлай групы кіруючых працаўнікоў павету. Як, напрыклад, старшыня Сураханскага райвыканкому за хабары дазваляў мець зброю і вызваляў ад арыштаў Ізмайлаў, які стаяў на чале Геокчайскага сельска- гаспадарчага крэдытовага т-ва, крэдытаваў кулакоў, адмаўляючы ў пазыках беднякам. Загадчык павятовага аддзелу народнай асьветы Намазаў, загадчык укому Атакішыеў і інш. адказныя працаўнікі павету падтрымлівалі цесную сувязь з муламі і кулакамі, бралі ўдзел у п'янках, якія наладжваліся апошнімі.

Пастановаю азэрбайджанскіх вышэйшых парторганаў зьняты з работы загадчык АПА укому Атакішыеў, загадчык павятовага аддзелу народнай асьветы Намазаў, начальнік інфармпункту ДПУ Шахбазбекаў, старшыня сельска-гаспадарчага крэдытовага т-ва Ізмайлаў, загадчык аддзелам мясцовай гаспадаркі Чайхорскі, намесьнік начальніка адміністрацыйнага аддзелу Султанаў і інш. Іх справы перададзены часткова ў кантрольныя органы, часткова ў пракуратуру.

Епіскап на чале гнязда распусты і шантажу

ВЯЛІКІ ЎСЬЦЮГ, 2. У Нікольскім раёне выкрыта гнязда шантажу і распусты на чале з епіскапам Ерафеем, былымі купцамі, жандарамі, якія пад выглядам рэлігіі даходзілі да адкрытай агітацыі супроць мерапрыемстваў савецкай улады. Епіскап Ерафей (Афонін) абкружыў сябе хорам дзяўчын, з якімі езьдзіў у раёны, а сваю кельлю абярнуў у прытон п'янства і распусты, у часе пасадак пад выглядам «священнодействия» вадзіў сялянак у лазьні.

Усё гэта адбывалася на вачох грамадзкіх арганізацый, райкому УсеКП(б), камсамолу, гурткоў бязбожнікаў і міліцыі. У сучасны момант рад асоб арыштаваны. Узмоцнена культурна- асьветная работа ў гэтым раёне.

Забастовачны рух у Індыі

КАБУЛ, 30. Як паведамляюць з Індыі, 15-га чэрвеня ў Рышэры на глебе эканамічных патрабаваньняў забаставала 8.000 рабочых джутавых фабрык. У Джамшыцпуры забаставала каля 5.000 чыгуначных рабочых.

На дапамогу „Італіі“

Выслана 10 параходаў, 13 самалётаў і 1500 чал. каманды

2 ліпеня „Красін“ будзе на месцы катастрофы

МАСКВА, 30. У гутарцы з супрацоўнікам «ТАСС», намесьнік старшыні камітэту дапамогі «Італіі» т. Каменеў С. С. зазначыў, што СССР адправіў тры параходы і два самалёты, Італія—тры самалёты, Швэцыя—тры параходы і чатыры самалёты, Нарвэгія—3 параходы і 3 самалёты і Францыя—1 параход і 1 самалёт.

Агульная колькасьць людзей, занятых у экспэдыцыях па выратаваньні Нобіле дасягае лічбы ў 1.500 чал. Вынікі-ж пакуль што мізэрныя. Усё гэта служыць дасканалай ілюстрацыяй таго,—сказаў С. С. Каменеў,—наколькі наш камітэт меў рацыю, высоўваючы на першае месца патрабаваньне аб каардынаваньні чыннасьці ўсіх дзяржаў.

29-га чэрвеня, паводле ўказаньня камітэту дапамогі «Італіі», лётнік Бабушкін выляцеў на месца катастрофы Нобіле. Вестак аб выніках палёту пакуль што няма.

Начальнік заходняе экспэдыцыі праф. Самайловіч паведаміў камітэту, што «Красін» 30-га чэрвеня дасяг 78 градусаў 36 мінут паўночнае шырыні. Пасьля выхаду з паласы цяжкіх плывучых ільдоў «Красін» павялічыў ход і робіць цяпер каля 22 клм. у гадзіну. У камітэце чакаюць прыбыцьця «Красіна» на месца аварыі дырыжабля 2-га ліпеня.

ЛЕДАКОЛ „КРАСІН“, 30 чэрвеня. Ідзем у паўночна-ўсходнім напрамку ўздоўж Шпіцбэргэну. Ледакол ідзе сярод ільду, які месцамі дасягае таўшчыні ў два мэтры.

РЫМ, 2. 2 італьянскія гідрасамалёты пад кіраўніцтвам лётнікаў Мадалена і Пэнзэ, а таксама швэдзкі трохматорны гідрасамалёт выляцелі да стаянкі групы Вільеры (якога Нобіле пакінуў сваім намесьнікам) з мэтаю забясьпечыць іх харчам.

З прычыны густога туману лётнікі прымушаны былі адмовіцца ад паветранай разьведкі. Лётнікі паведамілі што на поўнач ад паўночна-ўсходняй часткі Шпіцбэргэну зьявіліся шматлікія свабодныя ад ільду праходы. Лётнікі мяркуюць, што гэта наяўнасьць дасьць магчымасьць «Красіну» падыйсьці да самай групы Вільеры.

Італьянскі гідрасамалёт „Марына І“ 28 і 29 чэрвеня шукаў загінуўшы францускі самалёт „Латам“. Лётніку не ўдалося выкрыць ніякіх сьлядоў Францускага самалёту.

МАСКВА. Паводле вестак ад камітэту дапамогі «Італіі» ледакол «Красін» павінен дасягнуць месца аварыі «Італіі» 2-га ліпеня. А 24 гадзіне 2-га ліпеня «Красін» знаходзіўся ўсяго ў 9-ці мілях на ўсход ад мысу Паўночнага.

1-га ліпеня калі «Красін» праходзіў міма Кінгсбэя, ім было атрымана радыё ад Нобіле, у якім Нобіле зьвяртаецца, чаму «Красін» да іх не зайшоў. Самайловіч адказаў, што ня можа траціць часу, маючы загад ісьці проста. Праз дзьве гадзіны зноў было атрымана радыё ад Нобіле, дзе было выказана пажаданьне наведаць ледакол «Красін», каб даць ім указаньні. Самойловіч прасіў падыйсьці «Чыта ды Мілана» да борту ледакола, але зрабіць гэта ня было магчымасьці. «Красін» пайшоў далей, увесь час падтрымліваючы радыё-сувязь з Нобіле. Параход «Браганца» было відаць з «Красіна» ў 15 мілях на паўднёвы ўсход.

У Заходняй Беларусі

ПЕРАМОГА РАБОЧЫХ

Забастоўка ў Кальварыйскай шкляной гуце кончылася перамогаю рабочых, якія атрымалі задаўненую належнасьць

Засуджаньне эндэцкага журналістага

25-га чэрвеня Львоўскі суд засудзіў вядомага эндэцкага журналістага—Адольфа Навачынскага на 4 месяцы арышту без замены штрафам за абразу ў друку дацэнта Львоўскага унівэрсытэту і рэдактара „Дзеньніка Львоўскага“ Адольфа Гуркі. Адначасова з гэтым рэдактар „Газэты Варшаўскай“ (у якой супрацоўнічае Навачынскі) Альшэўскі засуджаны на месяц арышту з заменаю на 750 злотых штрафу.

— 3 дні назад у Польшчы разьбіўся вайсковы самалёт сыстэмы „Спад“. Лётнік пасьпеў выратавацца на парашуце

Генэрал ПАНГАЛЁСА — „усьміраціцель“ бастуючых грэцкіх рабочых.

АСОАВІЯХІМ І ХЭМІЗАЦЫЯ СССР

(Да „Тыдню абароны“)

Вялізарныя задачы хэмізацыі народнае гаспадаркі СССР, пры магчымых труднасьцях і няўдачах на гэтым шляху, патрабуюць асобнае дапамогі з боку нашых грамадзкіх арганізацый і ў тым ліку ад Асоавіяхіму, аднэй з асноўных задач якога зьяўляецца распаўсюджаньне хэмічных ведаў і садзейнічаньне хэмізацыі краіны.

Тав. Рыкаў у сваёй гутарцы з вучонымі хэмікамі, якія падалі яму запіску аб значэньні хэміі для гаспадарчага і культурнага разьвіцьця СССР, зазначыў што вялізнай перашкодай да разьвіцьця навуковай работы (а значыцца і хэмізацыі народнае гаспадаркі) у краіне зьяўляецца агульная культурная і матар'яльная адсталасьць. На ліквідацыі культурнай адсталасьці па лініі хэмічных ведаў павінна быць сканцэнтравана і ўвага Асоавіяхіму. Вялізьнейшыя людзкія кадры, якія ўключаюць у сябе найбольш сьвядомую перадавую частку насельніцтва, пры наяўнасьці ў арганізацыі найбольш актыўнай часткі навуковых і вучоных сіл краіны, даюць падставу для правядзеньня зазначанай вышэй задачы з максымальным эфэктам і ў самы кароткі тэрмін, ня гледзячы на паслабленую ў апошні час у асоавіяхімаўскіх ячэйках увагу да гэтага пытаньня.

Распаўсюджаньне і павялічэньне хэмічных ведаў, стварэньне хэмічных гурткоў на заводах, школах і навучальных установах, у хатах-чытальнях, агранамічных пунктах і г. д.; арганізацыя лекцый і экскурсій на хэмічныя прадпрыемствы, у хэмічныя лябараторыі і інстытуты; выданьне папулярнай літаратуры па хэміі і хэмічнай тэхналёгіі; арганізацыя гурткоў дапамогі хэмізацыі вытворчых працэсаў на заводах і фабрыках і хэмізацыі сельскае гаспадаркі ў вёсцы; дапамога вынаходніцтву і рацыяналізацыі—усяму гэтаму павінна быць аддана выстарчальная ўвага, сілы і сродкі з боку ўсіх арганізацый Асоавіяхіму. «Тыдзень абароны» павінен суправаджацца спэцыяльнай кампаніяй па закранутых вышэй пытаньнях, і гэта кампанія павінна быць ня менш энэргічнай, чым кампанія за стрэльбу, цір і процігаз.

Вытворчыя нарады на фабрычна-заводзкіх прадпрыемствах, зьяўляючыся магутным і сапраўдным фактарам рацыяналізацыі нашае індустрыі, павінны быць і далейшымі праваднікамі хэмізацыі прамысловасьці. Ячэйкам Асоавіяхіму трэба цясьней зьвязацца з актывам вытворчых нарад і быць ініцыятарам пастаноўкі пытаньняў аб хэмізацыі данага прадпрыемства па лініі арганізацыі вывучэньня працэсаў вытворчасьці, дасьледваньня сырых матар'ялаў, паўпрадуктаў і гатовых вырабаў, а таксама і па паляпшэньні вытворчасьці і рэарганізацыі яе. На заводах і фабрыках інжынэрна-тэхнічны пэрсанал заўсёды стаіць у радох ячэек Асоавіяхіму, і для ячэек не прадстаўляе вялікай труднасьці выкарыстаць гэтыя культурныя сілы для арганізацыі кіраўніцтва вытворча-тэхнічнымі нарадамі па лініі хэмізацыі.

У вёсцы асоавіяхімаўскія ячэйкі і асабліва нова створаныя гурткі па хэмізацыі сельскае гаспадаркі павінны цесна зьвязацца з дасьледчымі сельска-гаспадарчымі станцыямі, дасьледчымі зямельнымі вучасткамі, мясцовымі аграномамі і з арганізацыямі па барацьбе з шкоднікамі. Практыка і дасягненьні гэтых сельска-гаспадарчых арганізацый павінны шырока асьвятляцца на агульных сходах ячэек і, галоўным чынам,—на асобных шырокіх нарадах пры хатах-чытальнях і агульных сходах сялянства. Трэба мясцовым ячэйкам Асоавіяхіму весьці сыстэматычную работу сярод сялянства па паляпшэньні сельскае гаспадаркі шляхам ужываньня штучных угнаеньняў і, галоўным чынам, па ўжываньні сродкаў барацьбы са шкоднікамі.

Найбольшыя труднасьці ў ажыцьцяўленьні праграмы хэмізацыі СССР сустрэнуцца з людзкім тэхнічным пэрсаналам. Наяўны тэхнічны пэрсанал вельмі малы і невыстарчальна кваліфікаваны. Камплектаваньне вышэйшай і сярэдняй хэмічнай школы да гэтага часу было чыста выпадковае. Ніякага спэцыяльнага падбору вучняў па лініі найбольш мэтазгоднага выкарыстаньня прыродных здольнасьцяй і імкненьняў ня было. Зараз школьныя і вучэбныя ячэйкі Асоавіяхіму павінны ўзяць на сябе задачу дапамогі найлепшай арганізацыі выкладаньня хэмічных навук у школе і выяўленьня здольнасьці вучняў да далейшага працягу асьветы па хэмічнай спэцыяльнасьці. Трэба мець на ўвазе, што ў хэмічную прамысловасьць і ў родныя ёй вытворчасьці павінны ўвайсьці найбольш здольныя і найбольш энэргічныя, памятаючы, што навучаньне доўга яшчэ павінна працягвацца па сканчэньні вышэйшай навучальнай установы ў мэтах удасканаленьня самога сябе, а таксама працэсаў і мэтадаў вытворчасьці, і што адсталы ад хэмпрамысловасьці можа ў самы кароткі прамежак часу апынуцца за бартом прамысловасьці.

У пытаньнях узьняцьця кваліфікацыі рабочага і тэхнічнага пэрсаналу асоавіяхімаўскія ячэйкі павінны адыграць не апошнюю ролю. Арганізацыя спэцыяльных гурткоў па ўзьняцьці кваліфікацыі і перападрыхтоўцы тэхнічнага пэрсаналу павінна адбывацца па ініцыятыве асоавіяхімаўскіх ячэек і пры іх удзеле. Стварэньне тэхнічных бібліятэк, кіраўніцтва карыстаньнем друкаванымі матар'яламі і калектыўны разбор і абмеркаваньне навейшых дасягненьняў навукі і тэхнікі, якія асьвятляюцца ў спэцыяльнай літаратуры, павінны быць уключаны ў плян работ гурткоў па хэмізацыі пры асоавіяхімаўскіх ячэйках.

Кампанія па стварэньні спэцыяльных гурткоў па хэмізацыі павінна суправаджацца вярбоўкаю ўсяго тэхнічнага пэрсаналу ў гэтыя гурткі, і пры гэтым ахват актыву фабрыкі, заводу, школы, сяла і г. д. павінен быць найбольш поўны.

Паказаныя вышэй мэрапрыемствы далёка не выкарыстоўваюць усіх магчымасьцяй асоавіяхімаўскіх арганізацый і зьяўляюцца толькі намячэньнем пачатковай стадыі работ. Няма сумненьня, што задачы хэмізацыі народнае гаспадаркі СССР ва ўсіх арганізацыях Асоавіяхіму спаткаюць самыя спачуваючыя адносіны і што правядзеньню іх у жыцьцё будзе зроблена максымальная дапамога.

ЧЭКІН.

Гаміндანаўцы аб сабе

Нядаўна ў Бэрліне быў сын Сун Ят-сэна, былы міністр фінансаў нанкінскага ўраду Сун-Фо. Не займаючы ў сучасны момант ніякай афіцыяльнай урадавай пасады, Сун-Фо вандруе па Эўропе, галоўным чынам, з мэтай прапаганды прызнаньня нанкінскага ўраду замежнымі дзяржавамі.

Нядаўна Сун-Фо даў у Бэрліне гутарку некалькім прадстаўніком нямецкага і замежнага друку, у якой, між іншым, прабаваў намаляваць карціну дзяржаўнай сыстэмы ў Кітаі.

«Пасьля заняцьця Пекіну,—заявіў Сун-Фо,—да аб'яднаньня Кітаю няма больш ніякіх перашкод. Ці прызнаюць нас дзяржавы, ці не, ўсё роўна яны павінны будуць лічыцца з тым фактам, што ніякага ўраду, акрамя нашага, на тэрыторыі Кітаю больш ня існуе. Але вы пытаецеся, як мы намераны арганізаваць наперад нашу ўладу.

На гэта я адкажу, што мы зусім не зьяўляемся перакананымі прыхільнікамі парляманцкага аднаўладзтва па ўзору заходня-эўрапейскіх дэмакратычных рэспублік. Раней ці пазьней мы склічам агульнакітайскі нацыянальны сход, які дасьць канчатковую форму кітайскай дзяржаве. Але ва ўсякім выпадку будзем імкнуцца да таго, каб захаваць магчыма больш шырокае самаўладзтва за паасобнымі правінцыямі Кітаю. Улада ў паасобных правінцыях будзе ажыцьцяўляцца правінцыяльнымі ўладамі, якія маюць шырокія паўнамоцніцтвы прэтэнзіі Фын Юй-сяна, Ен Сі-шана і іншых мяркуецца ўрэгуляваць самым звычайным падзелам заваёваных выгад. «Шырокія паўнамоцніцтвы» правінцыяльных урадаў, аб якіх гаворыць Сун-Фо, дадуць новым дудзюнам магчымасьць паранейшаму нажывацца на падатках, а «кантроль» цэнтральнага ўраду знойдзе свой адбітак у пэўных «адлічэньнях». Вось той спакусны малюнак «абноўленага і аб'яднанага Кітаю», які спрабаваў намаляваць Сун-Фо.

«З свавольлем і эгаістычнымі інтарэсамі паасобных генэралаў і мандарынаў мы скончылі раз назаўсёды»--хвасьліва заяўляе тым ня менш Сун-Фо. Магчыма, што гэта ілюзія. Але яшчэ вярней, што гэта проста «втирание очков».

У далейшай частцы гутаркі Сун-Фо зрабіў яшчэ некалькі цікавых заяў. Сацыяльная палітыка аб'яднанага кітайскага ўраду, паводле яго слоў, будзе мець сваёй мэтай захаваньне «грамадзянскага міру» любой цаной. «Наша краіна так стомлена ад унутранай варожасьці, што ёй неабходны адпачынак». Іншымі словамі, Сун-Фо наперад ужо гарантуе тым краінам, з якімі ён прабуе дагаварыцца, бязьлітасную расправу («любой цаной») з рэвалюцыйным рухам. Генэралы стомлены ад семнаццацігадовых бязупынных разладаў і ці сьмеюць рабочыя і сяляне парушаць неабходны для іх пакой?

Што датычыць узаемаадносін

Партыйнае будаўніцтва

БЛІЖЭЙ ДА ПАРТЫЙНАЙ МАСЫ

(Парткантфэрэнцыя 2-га раёну, Віцебск)

Крытыка зьнізу ўзяла пад абстрэл усю работу райкому. Ня гледзячы на тое, што 68 проц. членаў раённай арганізацыі зьяўляюцца рабочымі ад варштату, што ў кастрычнікавы заклік было прынята 422 чалавекі, усё-ж у рабоце было шмат недахопаў. Самым галоўным недахопам зьяўляецца тое, што райкомам невыстарчальна праведзена работа па растлумачэньні рабочым значэньня самакрытыкі і што крытыка яшчэ не закранула шырокіх рабочых мас.

Работніца фабрыкі абутку расказала канфэрэнцыі цікавы факт, які сьведчыць аб адарванасьці і наплявацельскіх адносінах некаторых адказных працаўнікоў да рабочых. Пры заключэньні калектыўнага дагавору на фабрыцы абутку былі недарэчнасьці па цэлым радзе пунктаў, якія моцна хвалявалі рабочых. Для вырашэньня гэтых пытаньняў прыехалі ў Віцебск дырэктар Скуртрэсту Кроль і прадстаўнік ЦП саюзу гарбароў. Прыехаўшыя работнікі, не заходзячы на фарбыку, запрасілі да сябе ў гасьцініцу прадстаўнікоў бюро ячэйкі і фабкому і за гарбатай з цукеркамі вырашылі гэтае пытаньне.

У спрэчках зазначылі, што да гэтага часу ў антырэлігійнай прапагандзе займаліся толькі размовамі, і нават часта здараецца, што партыйцы ня выходзяць на работу ў рэлігійныя сьвяты, і партустановы ў гэтыя дні не працуюць. Заца больш правільнага разьмеркаваньня партнагрузкі.

Адзначылі, што з вылучэнствам рабочых справа абстаіць ня зусім добра. Рабочыя ня прымаюць ніякага ўдзелу ў абгаварэньні кандыдатур, што высоўваюцца рабочымі.

—Тое, што рабілася ў нас у галіне вылучэнства,—кажа таварыш у спрэчках, можна назваць хутчэй назначэньнем, чым вылучэньнем.

Райком мала зварачаў увагі на савецкія ячэйкі і малыя прадпрыемствы. У самым райкоме ня было спрацаванасьці, дзелавых абставін. Да радавых партыйцаў члены райкому часта ня мелі добрага таварыскага падыходу, узвышалі голас пры гутарцы і г. д.

У галіне беларусізацыі справа абстаіць вельмі дрэнна, каб не сказаць горш. Характэрна, што на канфэрэнцыі, з 40 выступаўшых у спрэчках, толькі два выступілі на беларускай мове. Ня толькі радавыя партыйцы, але і актыў амаль што ня ведае беларускай мовы. Рашучае правядзеньне нацпалітыкі і, у прыватнасьці, беларусізацыі, павінна зьявіцца аднэй з галоўных задач новага райкому. Такі наказ партыйнай канфэрэнцыі.

Партканфэрэнцыя, якая прайшла пры нябывалай актыўнасьці партыйцаў, выявіла, што партарганізацыя 2-га раёну зьяўляецца здаровай, пралетарскай і пры ўзмацненьні сваёй работы, прыцягненьні да актыўнага будаўніцтва рабочых мас, будуць выкананы задачы, якія стаяць перад партыяй

Бяз жывога кіраўніцтва

Праца райкому прызнана нездавальняючай

(Першая раённая партканфэрэнцыя, Віцэбск)

3 дні цягнулася канфэрэнцыя. З 207 дэлегатаў з пастаноўчым галасам 118—рабочыя, і гэта мела свой адбітак на працы канфэрэнцыі. З дакладу тав. Каваленка аб рабоце 1-га райкому партыі відаць, што, ня гледзячы на тыя шматлікія хваравітыя моманты, якія выявіліся, у раёне маюцца і некаторыя дасягненьні, як разгортваньне палітвыхаваўчай работы і паляпшэньне сацыяльнага складу арганізацыі, бо процант рабочых у організацыі ўзьняўся з 49 да 59.

Сам дакладчык гаварыў аб недахопах працы райкому. Яны выявіліся ў невыстарчальнай барацьбе з бюракратызмам, у адсутнасьці жывога кіраўніцтва ячэйкамі, дзякуючы чаму райком ня ведаў, што робіцца ў паасобных установах, як суд, папраўчы дом, міліцыя. Слаба была разгорнута ўнутрыпартыйная дэмакратыя. Мала зварачалася ўвагі на работу сярод жанчын, павялічвалася хваравітыя зьявішчы ў камсамоле.

Аб усіх гэтых недахопах гаварылі таксама і выступаўшыя ў спрэчках. Між іншым, было закранута пытаньне аб дысцыпліне. Дагэтуль заўважваюцца нядбайныя адносіны партыйцаў да даручанай працы і даходзіць да таго, што многія ня выконвалі даручэньняў акругкому і фракцыі АВК. Гаварылі аб слабасьці культурна-масавай работы, аб недахопах антырэлігійнай прапаганды, аб грубасьці і някультурнасьці нашага быту і аб тым, як верхавіна трохкутніка ня хоча слухаць думку

Зьезд калгасаў Менскае акругі

30-га чэрвеня ў Менску адкрыўся акруговы зьезд калгасаў. На зьезд прыбыло звыш 100 дэлегатаў ад калгасаў Менскае акругі.

З дакладам аб чарговых задачах па калектыўным будаўніцтве ў сувязі з пастановаю 15-га зьезду УсеКП(б) выступіў тав. Аксючыц—старшыня Белсельсаюзу.

Аб становішчы калгасаў па акрузе і аб далейшых пэрспэктывах іх разьвіцьця выступіў тав. Подзін—старшыня калгассэкцыі Белсельсаюзу, які зазначыў:

— Пачатак калектыўнага руху ў акрузе адносіцца да 1920 году. У 1921 годзе ў акрузе налічвалася 8 калгасаў, разьмешчаных у былых панскіх маёнтках. Зараз па акрузе налічваецца 126 калгасаў, з якіх: камун—13, з лікам членаў 279 чалавек, арцеляй—103, з лікам членаў 208 чалавек і таварыстваў па сумеснай апрацоўцы зямлі—10, з лікам членаў 58.

Сетка новых калгасаў мае нагул невялікую колькасьць насельніцтва. У сярэднім на 1 гаспадарку прыходзіцца 5 сем'яў з 25 едакамі. Арганізацыя калгасаў адбывалася ў большасьці за лік бядняцкіх сем'яў.

Калгасамі па акрузе занята плошча ў 6.575 гэктараў усіх угодзьдзяў.

Забясьпечанасьць калгасаў асноўнымі капіталамі з кожным годам павялічваецца. На першага кастрычніка 1926 году (па матар'ялах 25 калгасаў) сума складалася ў 313.158 рублёў. На працягу году асноўны капітал павялічыўся на 16 проц.

Зараз у калгасах з рабочае пя-

Будынкамі і сельска-гаспадарчым інвэнтаром калгасы забясьпечаны ня ў поўнай меры. Калгасам не хапае жыльлёвых памяшканьняў, а гэта зьяўляецца асноўнай затрымкай у прыёме новых членаў.

Пасеўная плошча калгасаў у мінулым годзе складала 2.515 дзесяцін усёй плошчы пахаці. Ураджай з кожным годам павялічваецца. Так, па асобных калгасах ураджай, напрыклад, жыта, дае да 106 пудоў з дзесяціны, ячмень—да 90 пудоў, бульба—да 1.000 пудоў і г. д.

Валавая прадукцыя палляводзтва калгасаў за мінулы год выяўляецца ў суме каля 269.105 рублёў, што складае ў сярэднім 107 рублёў на дзесяціну. Найбольш высокі валавы прыбытак даюць коранеплоды—350 рублёў і бульба—231 р. і г. д.

На ўсіх саўгасах акругі ёсьць 2.798 галоў рагатае жывёлы, з якой большая частка мясцовае пароды. Сярэдні гадавы ўдой каровы каля 80 пудоў. Сьвінаводзтва і птушніцтва ў калгасах пакуль што разьвіта слаба. Але ў гэтай галіне ёсьць некаторыя дасягненьні, напрыклад: у адной камуне ёсьць племянны выхавальнік сьвіней буйной белай англьскай пароды. Тэхнічныя прадпрыемствы ў калгасах акругі складаюць дзьве асноўныя групы: млыны і сыра-масьляныя заводы. Апошнія маюць вялікае значэньне і носяць культурны характар. Заводы за мінулы год перапрацавалі 100.802 літры малака, у тым ліку 65.400 літраў сялянскага. Выпрацавана масла і сыправінцыяльнымі ўладамі, якія маюць шырокія паўнамоцніцтвы. Зразумела, гэта ня выключае кантролю з боку цэнтральнага ўраду».

Гэтыя заявы Сун-Фо заслугоўваюць сур'ёзнае ўвагі. Маюцца ўсе падставы меркаваць, што пад сьцягам «самаўладзтва» тут прапаведваецца проста на проста захаваньне старой сыстэмы дудзюната толькі ў некалькі абноўленай форме. Відавочна, унутраныя спрэчкі паміж паасобнымі генэральскімі групоўкамі, якія ўдзельнічалі ў паходзе на поўнач, разнастой-

для іх пакой?

Што датычыць узаемаадносін з паасобнымі дзяржавамі, дык, ніводным словам не памянуўшы аб Савецкім Саюзе, Сун-Фо асабліва падрабязна спыніўся на адносінах з Японіяй. Асноўная думка яго заяў у гэтай частцы зводзіцца да таго, што так ці інакш Нанкін зможа дагаварыцца з японцамі. Праўда, з яго заяў відаць, што гэтага можна будзе дасягнуць толькі цаной пэўнае адмовы ад права на Манчжурыю, але Нанкін, відавочна, за гэта не пастаіць.

А. В.

У панскай Польшчы

Арышт 40 членаў сельробу

У вёсках Ковельскага раёну (на Валыні) арыштавана каля 40 членаў украінскага сельробу лявіцы.

Паліцыя стараецца абвінаваціць арыштаваных у замаху на поезд, што адбыўся 19-га чэрвеня на лініі Ковель-Валадзімер.

Арышты ў Столінскім павеце

У вёсцы Лютынск, Столінскага павету (на Палесьсі), арыштавана 12 чалавек, западозраных у кантакце з камуністычнымі арганізацыямі.

Забастоўка ў Лодзі

Пачаліся забастоўкі ў Лодзінскай сьпіртавой манаполіі і на фабрыках фірмы Пазнанскага. Забастоўка ў манаполіі выклікана зьвальненьнем сакратара прафсаюзу і дрэнным абыходжаньнем адміністрацыі з рабочымі. Забастоўка на фабрыках Пазнанскага выклікана жаданьнем адміністрацыі павялічыць нагрузку рабочым прадзільнага аддзяленьня.

Паветраная катастрофа

23-га чэрвеня каля Пазнані разьбіўся польскі вайсковы самалёт сыстэмы «Потэц». Лётнік і мэханік забіты.

партыйцы не выходзяць на работу ў рэлігійныя сьвяты, і партустановы ў гэтыя дні не працуюць. Заначылі, што райком павінен больш зьвярнуць увагі на паляпшэньне якасьці работы з актывам і дабіц-

мас, будуць выкананы задачы, якія стаяць перад партыяй.

Новы склад райкому абраны з 29 членаў і 15 кандыдатаў, з якіх 88 проц. рабочых.

А. Б.

Цэх'ячэйкі пасьля перавыбараў

(Ф-ка «Чырвоная Бярэзіна»)

На нашай фабрыцы ёсьць 7 цэх'ячэек, якія пачалі ў сучасны момант ажыўляць сваю працу тым, што яны пачалі прымаць больш актыўны ўдзел у гаспадарчым жыцьці фабрыкі. На сходах цэх'ячэек цяпер ставяцца больш вытворчыя пытаньні, як зьмяншэньне колькасьці глуму, паляпшэньне якасьці і г. д. Вось на апошні сход фанэрнага цэху зьявіліся амаль што ўсе рабочыя гэтага цэху і гаварылі аб паляпшэньні якасьці фанэры. Трэба сказаць, што якасьць нашай фанэры была дрэнная. Мы атрымалі некалькі запытаньняў з гор. Алтыру аб слабай якасьці нашай фанэры. Але, дзякуючы абгаварэньню гэтага пытаньня на сходзе цэх'ячэйкі, якасьць фанэры зараз палепшылася. Масавая праца таксама пачынае ажываць, ёсьць у кожным цэху сшыткі для пытаньняў і адказаў і ўжо мы маем адказаў на 160 пытаньняў. У часе абедзенага перапынку мы арганізоўваем розныя гутаркі сярод рабочых па галоўных пытаньнях, якія іх цікавяць.

БАРШЫМ.

трохкутніка ня хоча слухаць думку мас.

Доўга цягнуўся прыём рэзалюцыі, і абсалютнай большасьцю галасоў работа райкому была прызнана нездавальняючай.

А. В.

Партыйная хроніка

Гарадзкія курсы рабочых-прапагандыстых

Учора пачалі працаваць менскія гарадзкія курсы рабочых-прапагандыстых на 60 асоб. На гэтых курсах займаюцца выключна рабочыя ад варштату, якія зьняты з вытворчасьці на адзін месяц.

Мэта курсаў—падрыхтаваць кіраўнікоў гурткоў на прадпрыемствах. У праграму курсаў уваходзіць палітэканомія, эканомпалітыка, ленінізм, арганізацыя і мэтодыка партасьветы.

Курсы забясьпечаны лепшымі выкладчыкамі, працуюць па 8 гадзін штодзенна ў памяшканьні 22-ой школы.

гавае сілы ёсьць 304 рабочых коняй і 72 маладых, 6 трактараў. У сярэднім на 100 гэктараў пахаці прыходзіцца 8,2 кані ў той час, як у сялянскай гаспадарцы на 100 гэктараў прыходзіцца 14 коняй.

лі і г. д.

Валавы прыбытак у бягучым 1927-28 годзе па плянавых меркаваньнях калгаспадарак складае 665.506 рублёў, што дае павялічэньне на 15,8 проц. у параўнаньні з мінулым годам.

Водгукі на заметкі

Да справы Шаболтаса

У «Зьвязьдзе» № 150 зьмешчаны артыкул—«Справа Шаболтаса, як яна ёсьць», у якім, між іншым, паведамлялася, як старшыня сельсавету вёскі Бабунічы, Мазырскае акругі, Найдзін удзельнічаў у злачыннай зьдзелцы па адводзе вучастку селяніну Шаболтасу, замест прысуджаных земкамісіяй 6 дзесяцін—13 дзесяцін. Паводле паведамленьня ЦКК-РСІ абліччэ гэтага старшыні сельсавету, акрамя яго ролі ў справе ашуканства земкамісіі, характарызуецца і тым, што ён ужо асуджаны за растрату 123 руб. Зьяўляючыся кандыдатам у члены партыі, Найдзін за растрату і нядбайныя адносіны да абавязкаў старшыні сельсавету пастановаю Мазырскае АКК выключан з кандыдатаў у члены партыі.

Сумленнае прызнаньне

Сакратар Полацкай АКК-РСІ т. Смаль у сваім артыкуле—«Шайка хуліганаў у цэнтры Полацку», зьмешчаным ў «Зьвязьдзе» № 111, памылкова залічыў полацкую пракуратуру да ліку тых устаноў, куды работніцы хлебапякарні зварачаліся з заявамі аб агіднасьцях у хлебапякарні. Тав. Смаль у сваім лісьце ў рэдакцыю сумленна прызнаецца ў сваёй памылцы.

Пачата расьсьледваньне

ЦКК-РСІ просіць нас апублікаваць, што ў зьвязку з зьмешчанай у «Зьвязьдзе» № 135 ад 14-га чэрвеня заметкай—«Зьдзекі памешчыцы Лісоўскай з бедняка», ЦКК-РСІ пачала расьсьледваньня гэтай справы. Патрабаваны тлумачэньні ад асобнай калегіі вышэйшага кантролю Наркамзему і ад пракуратуры рэспублікі.

АНГЛА-НЯМЕЦКІЯ СУПЯРЭЧНАСЬЦІ Ў ЭСТОНІІ

Аграрная рэформа ў Эстоніі ліквідавала буйнае землеўладаньне, якое амаль цалкам знаходзілася ў руках 120 баронаў-немцаў. З іх да моманту праведзеньня рэформы толькі 4 памешчыкі зьяўляліся чужаземнымі грамадзянамі, рэшта былі эстонскія грамадзяне і толькі пазьней прынялі нямецкае падданства. Між тым, нямецкі ўрад патрабуе пакрыцьця страт усім 120 баронам, у той час, як аграрны закон Эстоніі прызнае права кампэнсацыі толькі за тымі намешчыкамі, якія былі чужаземнымі грамадзянамі да выданьня гэтага закону. Канфлікт паміж Нямеччынай і Эстоніяй цягнецца ўжо некалькі год. Асабліва ён абвастрыўся ў пачатку 1928 г. Але ў самы апошні час намячалася пэўнае зьмякчэньне канфлікту. Рэвельская прэса ўмерыла свой ваяўнічы пал у адносінах Нямеччыны, урад якой згадзіўся перанесьці вырашэньне спрэчнага пытаньня з галіны дыплёматычнай у прыватна-прававую. Нямецкі ўрад прыняў прапанову Эстоніі перадаць прэтэнзіі баронаў у пагаджальную камісію ў складзе прадстаўнікоў эстонскага ўраду і адваката пацярпеўшых.

Раптам пасьля прыезду ў Рэвель 14-VIII ангельскага пасланьніка ў Прыбальтыцы Адысона (з прычыны прыбыцьця ў Рэвельскі порт ангельскага крэйсэра), пункт гледжаньня эстонскага ўраду зноў карэнным чынам зьмяніўся. Чыноўнікі эстонскага міністэрства замежных спраў заявілі, што Нямеччына, імкнучыся да рэваншу, перабудоўвае сваю гаспадарку. Яна намерана стварыць такую сельскую гаспадарку, якая не адчувала-б патрэбы ў дадатковым увозе прадуктаў харчаваньня. На падставе статыстычных даных «эканамістыя» з міністэрства замежных спраў сьцьвярджаюць, што Эстонія нічога ня страціла-б, калі-б у выпадку няпрымірымасьці пазыцыі Эстоніі, узьнікла мытная вайна з Нямеччынай. Нямеччына, сьцьвярджаюць яны, хутка закрые свой рынак для прадуктаў сельскае гаспадаркі Эстоніі, мытная-ж вайна дасьць эстонскім экспартэрам штуршок да адшуканьня новых рынкаў.

Новы пункт гледжаньня кіруючых пластоў эстонскага замежнага гандлю выгадны выключна для ангельцаў. З моманту узьнікненьня самастойных прыбальтыцкіх дзяржаў, Англія аддавала ім максымум увагі, якая тлумачыцца ня толькі камэрцыйнымі, але і палітычнымі, а асабліва стратэгічнымі момантамі. Англія імкнецца выбіць з пагранічных з СССР маленькіх дзяржаў усіх сваіх канкурэнтаў, сярод якіх самым небясьпечным зьяўляецца Нямеччына. Таму Англія пакладае ўсе сілы на тое, каб паслабіць пазыцыі Нямеччыны ў Прыбальтыцы, у прыватнасьці ў Эстоніі. Вось чаму, як толькі сэр Адысон пачуў аб гэтым кампрамісе, ён зараз-жа прыехаў у Рэвель і, як кажуць ва ўрадовых сфэрах, запатрабаваў: «калі плаціце немцам, дык заплацеце таксама нашым былым намешчыкам—ангельцам». Зразумела, паважанага сэра вельмі мала цікавяць гэтыя «памешчыкі-ангельцы». Яму важна стварыць у Рэвелі настрой, які зрабіў-бы немагчымым заключэньне нямецка-эстонскае згоды. Мытная вайна паміж Нямеччынай і Эстоніяй была-б толькі на-руку Англіі, якая ў такім выпадку канчаткова выцісьне з Эстоніі Нямеччыну.

А. Г.

Норавы цьвёрдалобага друку

(Ад нашага лёнданскага карэспандэнта)

Існуе ў Лёндане праслаўленая чарнасоценна-бульварная газэта, у падзагалоўку якое красуе пастаянны аншляг: «Самы вялікі тыраж у сьвеце». Назва гэтай газэты—«Дэйлі Мэйль», а адрозьніваючых адзнак у яе дзьве: паперша, яка належыць лёрду Ротэрміру, які вядзе агітацыю за зварот Вэнгрыі яе даваенных тэрыторый; падругое, газэта гэта ня любіць савецкай нафты і членаў якой-бы там ні было камуністычнай партыі. Але аднойчы, раніцаю, «Дэйлі Мэйль», як гэта ня дзіўна, выйшла без адзінага радка аб «чырвонай небясьпецы» і гандлёвых зваротах РОП'у (расійскае таварыства нафтавых прадуктаў), але затое з цэлай старонкай, прысьвечанай праблеме... газэтнай рэкляме. Гэта-ж самая, нявінная з выгляду, газэтная старонка і аказалася ракавой для мірнага супрацоўніцтва ангельскага цьвёрдалобага друку.

«Дэйлі Мэйль» не выпадкова занялася разважаньнямі на тэму аб абвестках у газэце. Ня менш бульварная, але некалькі менш цьвёрдалобая газэта Бівэрбрука «Дэйлі Экспрэс» у апошні час ставіць перад лёрдам Ротэрмірам непераможныя затрудненьні. Нядаўна лёрд Бівэрбрук дайшоў да таго, што публічна кінуў выклік «самаму вялікаму тыражу» лёрда Ротэрміра і паабяцаў выперадзіць гэты тыраж на працягу бліжэйшых месяцаў. Гэта пагроза прывяла «Дэйлі Мэйль» у жах. Справа ў тым, што Бівэрбрук хваліўся недарма: яму ўдалося значна патаніць тарыф за абвесткі, у параўнаньні з тарыфам «Дэйлі Мэйль».

Вось чаму лёрд Ротэрмір баючыся згубіць сваіх кліентаў, парашыў зьвярнуцца да іх з «пераконваючымі словамі» ў форме спэцыяльнай газэтнай старонкі. У сваім слове Ротэрмір заяўляе, між іншым, наступнае:

«Наша газэта, якая распаўсюджваецца ў ліку 1.919.576 экзэмпляраў штодзенна, дае сваім кліентам вялізарныя каштоўнасьці ў абмен за тыя грошы, якія яны трацяць на абвесткі. Унутраная старонка «Дэйлі Мэйль» абходзіцца давальніку абвесткі ў 900 фунтаў стэрлінгаў (9 тысяч рублёў), г. зн. у 47 фунтаў на кожныя 100.000 праданых экзэмпляраў. Гэта зьяўляецца зьдзіўляючым кантрастам з іншымі газэтамі, напрыклад, з «Морнінг Пост», якая бярэ з давальніка абвесткі 250 фунтаў за ўнутраную старонку пры агульным тыражы ўсяго ў 164.000 экзэмпляраў. Гэта ў пяць раз даражэй, чым у нас».

Натуральна, што «Морнінг Пост» гэты непаважаючы выпад вельмі не спадабаўся. І вось паміж дзьвюма цьвёрдалобымі газэтамі пачалася лаянка.

— Зразумела, гаворыць «Морнінг Пост», мы ня можам угнацца за тыражом ротэрміраўскага газэтнага «галіяфа». Але каштоўнасьць нашай газэты для давальніка абвестак ніколькі не памяншыцца. Давальнікі абвестак пачынаюць разумець, што нявыгодна зьмяшчаць абвесткі па высокіх стаўках у такіх газэтах, якія, хоць і ўладаюць буйным тыражом, але ўдзяляюць абвесткам надта многа месца, параўнаўча з месцам, якое вызначаецца ў іх для інфармацыі. Там, дзе занадта многа абвестак, яны зьліваюцца ў агульную масу і іх цяжка адрозьніваць. І вось у той час, як у «Морнінг Пост» абвесткі займаюць усяго 39,13 проц., у «Дэйлі Мэйль» яны займаюць—52,39 проц. усяго месца, г. зн. больш, чым увесь іншы газэтны матар'ял, разам узяты.

Напамінаючы далей ротэрміраўскай газэце, што «Дэйлі Экспрэс», якая нязначна адстае па тыражы ад «Дэйлі Мэйль», бярэ за старонкі абвестак усяго 675 фунтаў, «Морнінг Пост» пераходзіць ад лічбаў—да палітыкі. «Мы з нядаўняга часу пастаянна чуем—піша газэта—што лёрд Ротэрмір не адчувае асаблівай схільнасьці да «Морнінг Пост». Але мы гэтым не зьдзіўляемся. Мы, не саромеючыся, крытыкавалі яго агітацыю вакол Трыанонскага дагавору з Вэнгрыяй і дазволілі сабе таксама сказаць некалькі слоў аб абсурднасьці тэй дэмагагічнай паездкі, якую зрабіў па Вэнгрыі яго сын дэпутат Эсмонд Гармсворт. Аднак, пры чым-жа тут наша камэрцыйная рэпутацыя? Няўжо-ж лёрда Ротэрміра так моцна ўкусіла гадзіна канкурэнцыі, ускормленая яго супернікам лёрдам Бівэрбрукам?

Найбольш цікавым момантам гэтай выключна забаўнай палемікі зьяўляецца толькі сьцьвярджэньне «Дэйлі Мэйль», што «Морнінг Пост» дарэмна хваліцца «выбарным колам» сваіх чытачоў. Гэтую газэту, гаворыць «Дэйлі Мэйль, сапраўды чытаюць у багатых і высокапастаўленых дамох, але чытаюць не ў гасьцінных і не ў габінэтах, а пад драбінай, у лёкайскіх і ў кухнях. Недарма, моў большасьць вестак, што зьмяшчаюцца ў гэтай газэце, адносіцца да прадметаў кухоннага спажываньня ці разьлічана на пакупкі пакаёвак. «Пара пакончыць з гэтым чужаедам рэклямнае справы—грозна заканчвае сваю філіпіку азлаўлены лёрд.

Далейшы даабмен любезнасьцямі быў спынены заявай «Морнінг Пост», што яна лічыць ніжэй свайго гонару адказваць на «гразныя думкі» ротарміраўскага органу адносна складу яе чытачоў.

А. БРАУН.

Ворагі рыхтуюцца

(Лічбы і факты аб узбраеньні капіталістычных краін)

Адзінаццатая гадавіна існаваньня Савецкага Саюзу супадае з паласою асаблівага азлабленьня супроць нас капіталістычнага сьвету. І гэта зусім зразумела. Бо чым мацней мы ставім на ногі нашу гаспадарку, чым грунтоўней узмацняем магутнасьць нашай Чырвонай арміі, тым менш і менш у нашых ворагаў застаецца надзей задушыць свайго клясавага супрацоўніка—першую ў сьвеце рэспубліку працоўных. Таму зараз у парадку дня ўсіх бяз выключэньня буржуазных дзяржаў стаіць барацьба з бальшавізмам і кіруемым ім рэвалюцыйным рухам. І мы, сапраўды, бачым, што побач з непарыўнымі спробамі—рознымі сродкамі і дзе толькі можна—тармазіць нашу мірную работу, буржуазія вядзе пляномерную і сыстэматычную падрыхтоўку да рашучай сутычкі з вогнішчам «рэвалюцыйнай заразы»—нашым Саюзам, прыкрываючы яе пастаяннымі заявамі аб сваёй мірнай палітыцы. Прычым, тэмп і размеры гэтай падрыхтоўкі з кожным годам непарыўна растуць і ўзьнімаюцца. Тон ва ўсёй гэтай рабоце задаюць, зразумела, вялікія капіталістычныя краіны, а за імі з усіх сіл цягнуцца і маленькія, у прыватнасьці—нашы суседзі.

Каб ня быць галаслоўнымі, падамо лічбы, якіх ня ўтойваюць і самі нашы супраціўнікі.

Возьмем, напрыклад, колькаснасьць армій і, дарэчы, паглядзім, колькі вайскоўцаў прыпадае на тысячу чалавек насельніцтва.

Так, колькасьць сухаземных армій мірнага часу ўзрасла з 1923 г. да 1927 г.: у Фінляндыі—з 30 тыс. да 33 тыс., у Эстоніі—з 12 тыс. да 14 тыс., у Польшчы—з 264 тыс. да 312 тыс., у Румыніі—з 153 тыс. да 164 тыс. (у 28 г. да 188 тыс.), у Англіі з 329 тыс. да 372 тыс., у Амэрыцы—з 372 тыс. да 429 тыс. І толькі СССР скараціў сваю армію з 703 тыс. да 562 тыс.

У Фінляндыі (3.400)1) на кожную тысячу жыхароў—3,7 вайскоўцаў, у Эстоніі (1.100)—12,7, у Латвіі (1.800)—11,1, у Літве (2.300)—6,5, у Польшчы (30.000) — 10,4, у Румыніі (17.000)—9,6, у Англіі (44.500)—10,0 ва Францыі (39.000)—17,0, у Амэрыцы (114.000)—3,8 і ў СССР (149.000)—3,8 вайскоўцаў.

Ваенныя выдаткі выраслі з 1923 г. да 1927 г. (у мільёнах даляраў); у Фінляндыі—з 10,8 да 14,5, у Эстоніі—з 4,1 да 4,7, у Латвіі—з 5,5 да 7,9, у Польшчы—з 122,9 да 127,9, у Румыніі—з 25 да 37,3, ва Францыі—з 300,8 да 464 і ў Амэрыцы—з 599,1 да 708.

У гэтых лічбах яшчэ не паказаны вельмі значныя выдаткі на розныя пабудовы, мабілізацыйныя запасы і г. д. Гэтыя выдаткі па зусім зразумелых прычынах не агалашаюцца. У бягучым годзе, мяркуючы па папярэдніх бюджэтах, лічбы ваенных выдаткаў значна большыя.

А як расьце ваенная тэхніка—гэта будзе ясна для кожнага з наступных даных:

У 1927 г. колькасьць станковых (цяжкіх) кулямётаў на пяхотную дывізію вырасла ў параўнаньні з даваенным часам: ва Францыі—з 24 да 172 у Амэрыцы—з 24 да 155, у Англіі—з 24 да 144, у Нямеччыне—з 24 да 108, у Італіі—з 8 да 72, у Польшчы—да 126, у Румыніі—з 16 да 198, у Фінляндыі—да 162, у Эстоніі—да 108, у Латвіі—да 126.

Асабліва ўзмоцнена растуць морскі і паветраны флёты.

Так, у адносінах морскага флёту паказальны рост танажу як ваеннага, так і гандлёвага флёту.

Калі, напрыклад, танаж ваеннага судна пэўнага тыпу (клясы) у 1922 годзе прыняць умоўна за 100, дык мы будзем мець у наступныя гады такі малюнак: авіяносцаў у 1922 г.—100, у 1927 г.—200 і ў 1931 г.—243, крэйсараў у 1922 г.—100, у 1927 г.—162 і да 1931 г.—240; лідэраў і эскадраных тарпэданосцаў у 1923 г.—100, у 1927 г.—115 і да 1931 г.—143; падводных лодак у 1922 г.—100, у 1927 г.—173 і да 1931 г.—233.

Больш наглядных прыкладаў усёй пустэчы і безнадзейнасьці гутарак аб морскіх разбраеньнях цяжка нават і прадставіць.

Усе рэкорды ў адносінах хуткасьці росту пабівае авіяцыя.

—Колькасьць сухаземных і морскіх самалётаў (у страі, ня лічачы рэзэрвовых, вучэбных і грамадзянскіх) вырасла ў параўнаньні з 1913 годам: у Фінляндыі—да 60, у Эстоніі—да 32, у Латвіі—да 54, у Літве—да 26, у Польшчы—да 292, у Румыніі—з 20 да 171, у Англіі—з 102 да 850, ва Францыі з 138 да 1650, у Амэрыцы—з 10 да 950, у Японіі—з 9 да 500.

Сусьветны капітал у сьмяротным страху за сваю будучыню цягне апошнія сокі з абяднеўшых народных мас для ўзбраеньня і рыхтуецца да рашучай сутычкі з нашым Саюзам.

ДЗЕМЛЯШКЕВІЧ.

---

1) У дужках паказана колькасьць насельніцтва краіны ў тысячах.

Да міжнароднага кааперацыйнага дня

На дапамогу каапэраванаму саматужніку

Урадам выданы цэлы рад пастаноў аб садзейнічаньні саматужнай прамысловасьці і аб дапамозе каапэраванаму саматужніку.

Да гэтага часу менш за ўсё ўдзялялася ўвага ахове здароўя саматужніка. Пры Бабруйскім акруговым сампрамсаюзе з пачатку красавіка гэтага году, пасьля вялікіх труднасьцяй удалося арганізаваць страхкасу для каапэраваных саматужнікаў.

На 1-га чэрвеня каса ўжо аб'яднала 26 арцеляй з лікам 510 членаў, каля 30 адзінак-саматужнікаў і 1.480 утрыманцаў. Каса пакуль што распаўсюджвае сваю працу толькі на горад, але паступова яна пачынае абхапляць і раёны.

Каса аказвае наступныя віды дапамогі: мэдычна-лекавую (як амбуляторную, так і на-даму), лякарственую і ложкавую, а таксама выдае і пратэзы. Каса ў выпадку хваробы выплачвае членам арцелі 50 проц. заработку. Акрамя таго выдаецца дапамога ў выпадку нараджэньня і сьмерці, а таксама і бяспроцантныя зваротныя пазыкі.

У апошні час адкрыт дом адпачынку за горадам, праз які мяркуецца прапусьціць за лета каля 90 чал.

Як адмоўны бок, трэба адзначыць, што амбуляторнае лячэньне аказваецца не з цэнтральнай амбуляторыі, а з сялянскай, якая знаходзіцца на ваколіцы гораду.

Каса існуе на сродкі з адлічэньняў ад зарплаты членаў арцеляй і саматужнікаў-адзінак. Узносы ад арцеляй, за невялікімі выключэньнямі, паступаюць нармальна. Страхаваньне здароўя ўкараняецца ў быт саматужніка. Зараз саматужнік атрымаў магчымасьць выпрастаць сваю сьпіну ў доме адпачынку.

Страхкасе ў далейшым трэба распаўсюдзіць сваю працу і на раёны, дзе бедняк-саматужнік мае патрэбу ў дапамозе.

Наш лёзунг да міжнароднага дня каапэрацыі: усе каапэраваныя саматужнікі —у страхкасу, ні адзін член арцелі не павінен заставацца без дапамогі.

К. Гаршковіч.

Раней і цяпер

(Работа Сьмілавіцкага спажывецкага таварыства)

Абсьледваньне Сьмілавіцкага спажывецкага таварыства (Менская акруга) паказала, што праўленьне ў сваім старым складзе зусім ня цікавілася каапэрацыйнай работай. Пасьля пераабраньня праўленьня, з увядзеньнем у яго новых працаўнікоў, работа пры садзейнічаньні актыву і мясцовых арганізацый пайшла па нармальным рэчышчы.

Сярэдні месячны зварот, які складаў у 1926-27 годзе каля 10.000 руб., у першым паўгодзьдзі гэтага году ўзрос да 15.000 руб. —павялічэньне на 50 проц.

У мінулым годзе таварыства зусім не займалася загатоўчымі апэрацыямі, якія знаходзіліся выключна ў руках прыватніка. У першым паўгодзьдзі гэтага году гэтай галіне работы вызначана адпаведнае месца—-загатоўлена розных прадуктаў на 15.000 руб.

Процант каапэраваньня пайшчыкаў за паўгодзьдзе павялічыўся з 61,7 да 71, сярэдні пай- -з 2 руб. 30 к. да 5 р. 20 к.

За гэты-ж перыяд часу гандлёвыя выдаткі панізіліся з 10,9 проц. да 6,5 проц. Скарачэньне выдаткаў дало магчымасьць павялічыць рэнтабэльнасьць таварыства—26-27 г. быў скончаны са стратай у 800 р., а за бягучае паўгодзьдзе мы ўжо маем прыбытак у 5.000 р.

Таксама пашырылася сетка гандлёвых пунктаў—былі дзьве крамы, а зараз маецца 4 крамы.

Наогул Сьмілавіцкае спажывецкае таварыства зрабілася моцнай і здаровай арганізацыяй. Далейшыя задачы, якія стаяць перад праўленьнем—узмацненьне збору паявых узносаў і каапэраваньня.

Ваўкавіцкі.

Па Савецкай Беларусі

Абураючы выпадак на параходзе „Марат"

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). Вясной гэтага году на параход «Марат» паступіла ў якасьці паварыхі т. Н-ва. Уся каманда параходу адносілася да яе з пашанай і патаварыску.

Але камандзір параходу Ганчароў і намоцнік мэханіка Жукаў бязупынна пачалі праськледаваць яе сваімі прыставаньнямі Яны не давалі ёй праходу, і справа дайшла да таго, што Н-ва баялася паказвацца на палубу. Калі Ганчароў і Жукаў убачылі, што такім чынам яны ўсё-ж такі нічога не даб'юцца, яны пачалі пагражаць ёй зваль-неньнем і высадкай на першую-ж кручу.

На вачох усёй каманды яны пачалі зьдзекавацца з Н-вай, абліваючы яе рознай лаянкай.

Калі ў хуткім часе на агульным сходзе каманды параходу абгаворвалася пытаньне аб прыёме Н-вай у члены саюзу, Ганчароў, Жукаў і іх прыхільнікі «павялі кампанію» супроць Н-вай, называючы яе «нягодным элемэнтам». Аднак, большасьцю галасоў Н-ва была зацьверджана членам саюзу. Тады Ганчароў і Ко пачалі дзейнічаць праз рэвізійную камісію (Жукаў—член гэтай камісіі) і напісалі «пратэст» супроць прыёму Н-вай у члены саюзу, матывуючы яго тым, *«што яе паводзіны ня вытрымлівають ніякай крытыкі»*.

Пры гэтым зьдзекі з Н-вай яшчэ больш павялічыліся.

Даведзеная, урэшце, да поўнае роспачы, *Н-ва на ходзе параходу на самым глыбокім мэсцы ракі кінулася з пярэдняга падкрылку пад калёсы параходу.*

Толькі па шчасьлівай выпадковасьці яе ўдалося выратаваць і яна адрабілася параненьнямі сьпіны (калёсамі параходу).

Прафупоўнаважаны «Марата» і партыйная частка каманды, на вачох у якой на працягу 2 месяцаў цкавалі Н-ву, адносіліся да гэтага з злачыннай нядбайнасьцю.

Ганчароў і Жукаў арыштаваны. Пракуратура робіць па гэтым пытаньні тэрміновае расьсьледваньне.

З.

Установы Бабруйшчыны ня зьнізілі выдаткаў.

БАБРУЙСК (Уласны кар.) Абсьледваньне РСІ 39 гаспадарчых установаў сьведчыць аб тым, што дырэктывы партыі аб зьніжэньні 20 проц. выдаткаў ня выкананы. У радзе ўстаноў акругі замест зьніжэньня выдаткаў наглядаецца павялічэньне іх. Напрыклад, у акруговым сельска-гаспадарчым банку ў параўнаньні з першым паўгодзьдзем 1926-27 году ўжо перавыдаткавана на 55 проц. Акрсельсаюз намеціў зьнізіць выдаткі на 9 проц., а на справе выдаткі павялічыліся на 5 проц. Па нізавой сетцы ў Слуцкім крэдытным таварыстве выдаткі ўзрасьлі на 69 проц., Рагачоўскім—на 12 проц., Жлобінскім—на 14 проц. і г. д. Некаторыя ўстановы нават не займаліся пытаньнямі аб зьніжэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў. Рабоча сялянскай інспэкцыяй прымаюцца рашучыя меры да праводзеньня ў жыцьцё дырэктывы партыі аб зьніжэньні выдаткаў на 20 проц.

Культпраца на паперы

МАЗЫР. (Уласны кар.). На апошнім пленуме Мазырскага акрвыканкому жывыя спрэчкі выклікаў даклад прэзыдыуму акрвыканкому па пытаньні аб культпрацы. Так, за мінулы год з 8000 чал., якія вучыліся на лікпунктах ліквідавала сваю няпісьменнасьць звыш 2000 чал., а сёлета з 5000 няпісьменных ліквідавала каля 2000 ч. Гэта лічбы хутчэй на паперы, чым на справе. Выступаўшыя падкрэсьлілі, што некаторыя з ліквідаваўшых сваю няпісьменнасьць ня ўмеюць расьпісацца. Былі і такія выпадкі, калі настаўнікі атрымлівалі грошы за навучаньне 25-30 чал., а сапраўды вучылася толькі 4 чал.

Падкрэсьлівалася, што таварыства „Прэч няпісьменнасьць" за апошнія часы нічога не рабіла. У сваёй інфармацыі аб працы старшыня таварыства дае наступнае гумарыстычнае тлумачэньне: „Працы за тэрмін з 1-X-27 г. ніякай не праводзілася. Прычыны наступныя: усе члены заняты вечарамі, на другой працы, таксама адсутнічаў тэхрацаўнік".

Для Мазырскага дому селяніна купілі сьветавы ліхтар, але... апошні чамусьці знаходзіцца ў „часовым" карыстаньні акрзямаддзелу больш году.

Заўважан цэлы рад выпадкаў непадрыхтаванасьці настаўніцтва і слабы ўдзел іх ў грамадзкай працы. Напрыклад, аднаму настаўніку было задана пытаньне:

— Якое павінна ў нас быць выхаваньне дзяцей ў школе?

Настаўнік адказаў:

— У сувязі з тым, што ў нас няма калсаў, таму выхаваньне павінна быць

Няведаньне гэаграфіі ці галавацяпства?

(Ад нашага Мсьціслаўскага карэспандэнта)

Надзвычайна вялікую растлумачальную працу прышлося праводзіць Белдзяржгандлю, каб зацікавіць насельніцтва ў зьбіраньні касьцей. Урэшце, пасьля загатовак на працягу году Мсьціслаўскаму аддзяленьню Белдзяржгандлю ўдалося сабраць 1.000 пудоў касьцей, награмадзіўшы імі вялізарны склад.

Аршанскі акргандаль, атрымаўшы паведамленьне з Мсьціслаўлю аб загатоўцы 1.000 пудоў касьцей, запрапанаваў пагрузіць іх і накіраваць вагон на савецка-польскую мяжу на ст. Негарэлае, дзе гэты экспартны тавар павінен прыняць наш агэнт па замежным гандлі з Польшчай.

Закончыўшы пагрузку на ст. Хадасы і прыгатаваўшы дублікат, мсьціслаўцы раптам атрымліваюць ад Аршанскага акргандлю другую дырэктыву: **«загатоўленыя косьці накіраваць у Польшчу праз ст. Бігосава».** Мсьціслаўскае аддзяленьне Белдзяржгандлю, праўда, усумнілася ў тым, ці такая станцыя існуе на мяжы з Польшчай, але палічыла ўсё-ж патрэбным выканаць загад Воршы, і косьці паехалі ў Бігосава, г. з. на мяжу з Латвіяй.

На ст. Бігосава, зразумела, ніякага нашага прадстаўніка па замежным гандлі з Польшчай не аказалася. У выніку мсьціслаўцы атрымліваюць прапанову з Бігосава: «Забярэце ваш вагон з касьцьмі і імпартуйце яго туды, куды належыць».

1 тысяча пудоў касьцей едзе назад са ст. Бігосава праз Воршу і Менск у Негарэлае. Такім чынам, дзякуючы галавацяпству Аршанскага акргандлю вагон з экспартным таварам замест пасылкі яго ў адзін канец Беларускай рэспублікі папаў у другі, косьці несваячасова папалі заграніцу, а дзяржаве іх правоз абышоўся ў два разы даражэй, чым ён павінен быў каштаваць.

Мела тут месца галавацяпства ці няведаньне геаграфіі Беларусі—усё роўна каму належыць трэба зьвярнуць увагу на гэткі фокус з боку акргандлю, і зрабіць належныя вывады.

АЛЕСЬ СТАХОВІЧ.

Рацыяналізацыя ў Лесбеле

Ці трэба ліквідаваць Барысаўскае аддзяленьне

(У парадку абгаварэньня)

Лішняя інстанцыя не патрэбна

(Думка рабочых заводу «Камінтэрн»)

Нядаўна ў газ. «Зьвязда» быў зьмешчан артыкул на тэму: «Ці патрэбна барысаўскае аддзяленьне Лесбелу».

Гэтае пытаньне не адзін раз узьнімалася нашымі рабочымі на сходах і саюзных канфэрэнцыях, на гарадзкой партыйнай канфэрэнцыі. Рабочыя заводу «Камінтэрн», усе, як адзін, гавораць, што аддзяленьне Лесбелу трэба ліквідаваць.

Яны скардзяцца на надзвычайны бюракратызм і цяганіну ў аддзяленьні. Калі рабочы заходзіць у аддзяленьне атрымаць спраўку, або купіць матар'ялу, то ён ня можа дабіцца толку на працягу 5-6 дзён.

У працы заводакіраўніцтва «Камінтэрн» і аддзяленьня існуе паралелізм. Аддзяленьне ня кіруе вытворчымі апэрацыямі, а толькі займаецца пералікам, перапіскай нарад і адносін у цэнтральнае праўленьне Лесбелу. Справа ў тым, што завод «Камінтэрн» пазбаўлен права пасылаць нарады, або адносіны непасрэдна ў праўленьне.

Барысаўскае аддзяленьне часта затрымлівае тэрміновыя нарады і адносіны заводу, перапісвае іх, што каштуе вялікія грошы. Быў выпадак, што заводакіраўніцтва па вельмі важным пытаньні непасрэдна напісала ў праўленьне, аддзяленьне паставіла яму на від «непасрэдныя зносіны з цэнтрам». На заводзе яшчэ няма балянсу за 1927-28 год.

Трэба заводу даць права самастойна рабіць балянсы, каб сваячасова выявіць сабекошт прадукцыі.

Аддзяленьне кіруе, акрамя лесазагатовак, 2-3 заводамі. Кіраўнікі гэтых заводаў зусім адпавядаюць свайму прызначэньню і могуць працаваць без аддзяленьня, якое толькі перашкаджае працы.

Замест аддзяленьня Лесбелу трэба ў Барысаве пакінуць загатоўчую кантору, якая будзе займацца лесазагатоўкамі. Гэта рэарганізацыя з'эканоміць некалькі дзесяткаў тысяч рублёў і дасьць заводу большую самастойнасьць і ініцыятыву.

Л. СТЭТКЕВІЧ.

Мы супроць ліквідацыі

(Думка адміністрацыі Барысаўскага аддзяленьня)

Лесбел зараз пераглядае раёны дзейнасьці сваіх аддзяленьняў. Замест існуючых 6 аддзяленьняў, ён мяркуе пакінуць пяць. Вярайцоўскі раён Менскага аддзяленьня пераходзіць да Бабруйску, астатняя частка Менскага аддзяленьня злучаецца з Барысавым у адно аддзяленьне, прычым апарат яго будзе знаходзіцца ў Менску.

Гэта мерапрыемства дае поўную роўнамерную нагрузку аддзяленьням і скарачае адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі да 30.000 руб. у год.

Я лічу памылковым толькі выбар цэнтру кіраўніцтва.

Усякая рацыяналізацыя ва ўмовах лясной прамысловасьці павінна забясьпечваць гібкае, правільнае абслугоўваньне вытворчасьці, наблізіць апарат да мас рабочых і сялян.

Аддзяленьні Лесбелу абхапляюць ня толькі прадпрыемствы, але і вялізныя лесазагатоўчыя работы.

Вытворчая праграма Барысаўскага аддзяленьня, уключаючы загатоўку, вываз і сплаў, вызначаецца ў суме 5.500.000 рублёў. Праграма Менскага аддзяленьня—1½—2 мільёны рублёў. Усе загатоўчыя апэрацыі праводзяцца ў раёне ракі Бярэзіны і яе прытокаў і толькі 10 проц. апэрацый падаюць на прамысловасьць Менску.

З пункту погляду кіраўніцтва лесазагатоўчымі апэрацыямі і лепшай сувязі з сялянствам, цэнтрам аддзяленьня павінен быць г. Барысаў. З ліквідацыяй Барысаўскага аддзяленьня узьнікнуць вялікія непаразуменьні ва ўзаемаадносінах з сялянствам.

Нельга не згадзіцца з тымі, хто патрабуе найбольш самастойнасьці заводам. Існаваньне аддзяленьняў, паколькі яны кіруюць лесазагатоўчымі работамі—няўхільна. Пытаньне ставіцца ў роўніцы выдзяленьня заводаў са складу аддзяленьняў і перадачы іх у непасрэднае падпарадкаваньне трэсту. Ва ўмовах раскіданасьці прадпрыемстваў Лесбелу па ўсёй Беларусі, гэта мерапрыемства ня дасьць ніякай рацыяналізацыі: Лесбел адарваны ад непасрэднага жыцьця прадпрыемстваў і ня зможа кіраваць імі.

Трэба забясьпечыць заводам найбольшую самастойнасьць не на аснове іх прышпільваньня непасрэдна да трэсту, а на аснове перагляду ўсёй арганізацыйна функцыянальнай сыстэмы Лесбелу.

Празьмерная апека аддзяленьняў над заводамі бывае з-за таго, што самі аддзяленьні ўрэзаны ў правох. Трэба даць ім найбольшую самастойнасьць па лініі вытворчасьці з пераходам на самастойны камэрцыйны балянс.

А. П.

Заводзкае балота

Безгаспадарчасьць, п'янства і адміністрацыйны зажым

Рабочыя чакаюць прыезду камісіі ЦКК—РСІ

„Зьвязда" ўзварухнула

[illegible]

Ня гледзячы на гэта, адміністрацыя зноў хоча адкрыць гэты цэх.

на свае ўласныя патрэбы, а клюб стаіць неадбудаваным, рабочаму не-

„Гэраічныя" ўчынкі Лазарэнкі

— Юбілей міліцыі з папойкай. — Узнагароды за «шчырасьць». — Незаконныя камандыровачныя.—Добрадушнасьць да растратчыкаў.—Звальненьне за скаргу.

Вы ня ведаеце Лазарэнкі? Ня Віталія—праслынутага скакуна, а мазырскага Лазарэнкі. Шкада, вельмі шкада,—гэта начальнік адмініс-

Петрыкаўскі раён, ён атрымаў камандыровачныя на ўсіх трох, але выдаў міліцыянэрам толькі частку належачых ім грошай.

Ці не пара зьмяніць загадчыка?

(Гута імя Домбаля)

Самая дэфіцытная прадукцыя нашае гуты—гэта лямпавае шкло. У мінулым годзе з-за гэтага прадукту гута мела 40.000 руб. дэфіцыту. Прычына—вялізны продзіцца цьвіновы завод «Чырвоны Кастрычнік».

Ціха ішло заводзкае жыцьцё. Адміністрацыя «кіравала», заводзіла завод у тупік, рабочыя маўчалі і адміністрацыя заставалася самай «сумленнай», самай «аўтарытэтнай».

У гомане заводзкіх машын хавалася нешта таемнае, надазронае. Рабочыя шушукаліся па кутках, але баяліся моцна гаварыць, бо ў «адміністрацыі рукі доўгія—схопяць і выкінуць за заводзкія краты».

Атмасфэру асьвяжыла заметка ў «Зьвязьдзе» ад 17-га чэрвеня—«Непарадкі на заводзе «Чырвоны Кастрычнік». Заварушылася адміністрацыя. Рабочыя асьмялелі. Новыя і новыя акалічнасьці вынырнулі на «свет божий» з загароджанага заводзкага двара.

Новае аб сячкарнях

300 сячкарань сапраўды ляжаць на заводзкім складзе. Некаторыя часткі іх даўно ўжо расьцягнуты, іншыя чакаюць таго-ж лёсу.

— Нашто вы іх рабілі?—пытаюцца рабочыя ў адміністрацыі.

— Ад нечага рабіць,—спакойна адказваюць кіраўнікі.

— Ну, а ці мы вінаваты ў тым, што яны пядобраякасныя, што іх ніхто не бярэ? Адказу ня было.

Самае цікавае ў пытаньні аб сячкарнях тое, што яны нідзе ня лічацца ў кнігах. Перагледзьце ўсе справы, усе архівы і нічога не знойдзеце. Можна, значыць, у Дняпро закінуць або ў балота, і ніхто адказваць ня будзе.

Дзесяткі тысяч рублёў на вецер

— Прагарэлі на сячкарнях нагонім на іншым... Адміністрацыя адкрыла ў мінулым годзе новы вухнальны цэх. Папрацавалі год і... закрылі. Дэфіцыт... Прагарэлі... Вырабілі паўтары тысячы скрынак вухналёў, якія каштуюць заводу дзесяткі тысяч рублёў, і закрылі цэх. Вухналі ні на што ня вартыя. Прапанавалі іх і таму і другому і трэцяму, але ўсюды адзін адказ:—«Так нельга рабіць вухналі, закіньце іх у Дняпро».

Віламі па вадзе

Урад прапануе скараціць адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі на 20 проц. А на «Чырвоным Кастрычніку» выдаткі скарочаны толькі на 14 проц. Дый то толькі на паперы. На самой-жа справе ўсюды безгаспадарчасьць і дутае скарачэньне.

Цікава прасачыць махінацыі адміністрацыі з скарачэньнем Вяндзілоўскага. Ён працаваў тэхнікам-майстрам. Падышло скарачэньне. Перавялі яго ў майстры тэхнічнага аддзяленьня, потым брыгадырам мэханічнага цэху. Нарэшце, «скарачэньне»: атрымліваў 140 руб., а зараз 170.

Пасада брыгадыра непатрэбна. Яе пасьпяхова выконваў адзін рабочы, працуючы таксама на асноўнай рабоце.

Адміністрацыяй даўно пабудаваны млын з турбінай, але да гэтага часу ён стаіць і не працуе.

— Што-ж, трэба яго трошкі дабудаваць, ды некалі ўзяцца за гэта —кажуць «кіраўнікі».

Нуль увагі да рабочых

У гэтым годзе адпушчана 16.000 р. на ахову працы на заводзе. Прайшло ўжо 9 месяцаў, а толку мала. На заводзе няма вэнтыляцыі. Няма асьвятленьня. Машына, якая вырабляе буйныя цьвікі, знаходзіцца каля вакна, а машына па вырабе дробных цьвікоў стаіць у цёмным кутку. Заўсёды зацягваецца тэрмін носкі спэцвопраткі. Такое, здаецца, глупства—наліцца вады, а трэба страціць паўгадзіны, каб дайсьці да яе.

У рабочага Буевіча зімой абваліліся столь і печ (наогул, усе будынкі для рабочых старыя, жыць у іх можа толькі жывёла). Буевіч заявіў аб гэтым адміністрацыі.

— У нас гэта не прадугледжана бюджэтам. Пачакай да вясны.

Рабочаму прышлося мерзнуць і чакаць вясны. Між тым чамусьці ў бюджэце прадугледжана пабудова новага дому для інжынэра Адамовіча.

Загадчык складам Чапаніс купіў для заводу дошак і скарыстаў іх [illegible] вэту.

Гарэлка душыць

Гарэлка моцна захапіла рабочага, душыць і ціснe яго. 14 проц. заработнай платы падае на дно літраў, паўлітраў і сотак. За апошнюю палову красавіка і першую палову мая рабочыя прапілі толькі ў сваёй краме звыш 3.000 руб., у гарадзкіх сталоўках—каля 2.000.

Ні заўком, ні парт'ячэйка не вялі барацьбы з п'янствам. У ячэйцы 72 чал., з іх 20 маюць вымовы з папярэджаньнем за п'янства. Партыец Іваноў атрымаў 19 вымоў за п'янства. Ён прапівае ўвесь заработак, а дзеці галадаюць.

Ячэйка толькі цяпер надумалася выключыць яго з партыі.

„Ня ваша справа"

Адміністрацыя зусім ня цікавіцца працай вытворчых нарад і камісій. РКК склікаецца таксама рэдка. Вось калі трэба скараціць каго-небудзь, дык для віду склікаюць РКК.

Газэт рабочыя амаль ня выпісваюць. На заводзе 300 рабочых, але насьценгазэты няма.

„Жыд і праца твая жыдоўская"

Быў на заводзе адзін рабкор Сьвінкін. Не спадабаўся ён адміністрацыі.

«Як гэта рабочы можа пісаць аб непарадках на заводзе. Трэба з ім паквітацца». Прычына для звальненьня знойдзена: «Сьвінкін гультай, Сьвінкін прагульшчык...»

— «Жыд і праца твая жыдоўская, —заявілі ў канторы і выкінулі Сьвінкіна з заводу.

Сьвінкін зьвярнуўся ў рабачком, але апошні не адважыўся супярэчыць «начальству», ён зацёр гэту справу.

Усе гэтыя факты сыгналізуюць аб тым, што заводзкі трохкутнік разлажыўся. Трэба зараз-жа скласьці аўтарытэтную камісію, абсьледваць жыцьцё рабочых, абсьледваць працу партыйнай ячэйкі, заўкому і адміністрацыі.

ЦІМ. ЗАРЭЧНЫ.

Або, адна настаўніца выхоўвае дзяцей на гэткіх дыктоўках:

— Дзеці ходзяць у школу слухаць слова божае.

Мясцовыя працаўнікі, якія выступалі на пленуме, патрабавалі валяшэньня культпрацы на вёсцы.

Б. Ш.

Новых 79 каапэрацыйных аб'яднаньняў

МАЗЫР. (Уласны кар.). У веснавую пасеўную кампанію арганізавана 58 каапэрацыйных аб'яднаньняў, з якіх: 10 малочных арцеляй, 17 машынных таварыстваў і інш.

За час пасеўнае кампаніі арганізавана і аформлена 21 калектыўная гаспадарка. Былі праведзены па акрузе 31 розныя курсы, праз якія прапушчана 1.211 слухачоў.

Плян па ачыстцы насеньня выканан на 99,6 проц.

Між іншым за час кампаніі было закладзена 13 новых садоў, 17 агародаў і 367 паказальных вучасткаў.

3924 чал. ліквідавалі няпісьменнасьць

ВІЦЕБСК, (Уласны кар.) У бягучым навучальным годзе па 10 раёнах акруг на лікпунктах ліквідавала сваю няпісьменнасьць 3924 чал., з якіх: 333—дапрызыўнікі,—95 жанчын-дэлегатак і 188 —батракоў.

Год, як маўчыць

САМАХВАЛАВІЧЫ (Ад нашага селькора). У мінулым годзе рабочыя інстытуту прыкладное батанікі (Лошыца, Меншчына) сумесна з адміністрацыяй набылі лямпавы радыё-прыемнік, які каштаваў 450 руб. Хутка пройдзе год, а радыё-прыёмнік маўчыць. Адміністрацыя дала звыш 80 руб. на пачынку прыёмніку, але старшыня рабачкому і ня думае папраўляць.

Хто дапаможа паправіць прыёмнік?

акругі.

Сярод працаўнікоў міліцыі Мазыршчыны ён карыстаецца славаю чалавека сабе на розуме, хлопца, які заўсёды свае інтарэсы ставіць вышэй інтарэсаў службы. Што яму грошы дзяржавы!

У канцы мінулага году ў Мазыры быў арганізаваны юбілей міліцыі. У гандляроў набралі на сотні рублёў гарэлкі, каньяку, піва, розных він. У выніку—частка міліцэйскіх працаўнікоў настольвi перапілася, што квартальнаму наглядальніку прышлося да самай раніцы развозіць іх па хатах. Арганізатар сьвята, Лазарэнка, на другі дзень пасьля вечару ўзнагародзіў шчырага наглядальніка за «добрую службу» срэбным партсыгарам і месячным акладам.

Сам-жа Лазарэнка атрымаў ад служачых падарунак—каўкаскую срэбную шаблю, якая каштуе 75 рублёў і куплена на прэміяльныя, якія належалі міліцыянэрам за барацьбу з самагонакурэньнем. Гэта было зроблена бяз згоды міліцыянэраў, без пастановы мясцкому. Паклапаціўся хтосьці з прыяцеляў Лазарэнка.

У часе перавыбарнай кампаніі Лазарэнка быў камандыраваны ў Капаткевіцкі раён. Згодна пастановы акрвыканкому, усім камандыраваным выдаваліся авансы па 30 рублёў і аплачваліся толькі сапраўдныя выдаткі. Лазарэнка, зразумела, атрымаў гэтыя 30 рублёў, але, згодна загаду па адмаддзеле (загад № 33, § 10), ён выпісаў сабе з сум аддзелу сутачныя, кватэрныя, на падводы—больш 200 рублёў.

Калі тав. Лазарэнка з двума міліцыянэрамі быў камандыраваны ў ступнае: калі ён паступіў на пасаду начальніка адмаддзелу, ён адразу парашыў асьвяжыць штат.

Пачаліся перакіданьні працаўнікоў з раёну ў раён. Хто ведае стаўкі нізавых працаўнікоў міліцыі, той разумее, як адбіваецца паездка па лясох і балотах Мазыршчыны на бюджэце міліцыянэраў, якія атрымліваюць мізэрную пэнсію. Было перакінута больш 10 чалавек. Пад'ёмных ім, зразумела, ня выдалі.

Перакінутыя падалі ў суд, які поўнасьцю задаволіў іх іскі.

Пад'ёмных прысуджана больш 2.000 рублёў.

Начальнік Лельчыцкай райміліцыі Дзянісэвіч і начальнік Петрыкаўскай міліцыі выдалі каля 500 рублёў на гаспадарчыя выдаткі і набыцьцё інвэнтару. Рэвізія ня выявіла гэтага інвэнтару, а самі дакуманты, па словах рэвізора тав. Дрыга, ня ўнушаюць давер'я.

Рэвізор гаварыў тав. Лазарэнку аб неабходнасьці прыцягненьня абодвых начальнікаў да адказнасьці, але Лазарэнка пастанавіў: «аформіць, а ў выпадку неафармленьня, папоўніць з сродкаў міліцыі». А вінаватыя ня прыцягнуты да адказнасьці.

Аб усім гэтым было паведамлена ў ячэйку. Апошняя ня ўжыла ніякіх мер. Лазарэнка нейкім чынам даведаўся, што заяву ў ячэйку напісаў начальнік агульнай часткі аддзелу Ляшчоў.

У выніку ён быў звольнен з працы.

Галоўнай міліцыі БССР трэба зацікавіцца дзейнасьцю начальніка Мазырскага адмаддзелу і ўзнагарадзіць яго па заслугах.

В—ы.

У зьвязку з конкурсам на лепшага майстра, процант бою ў першым квартале гэтага году ўдалося зьменшыць да 16,57. Але зноў глум прадукцыі стаў павялічвацца. У лютым ён дасягнуў 19,33 проц., у маі—17 проц.

Дзе тут сабака закапана? Сакрэт вялікага проценту бою і глуму заключаецца ў нядбайнасьці і напляваўцельскіх адносін да вытворчасьці загадчыка шліфоўні № 2.

Пара падумаць аб зьмене загадчыка шліфоўні. Чорнарабочы.

Кожны раз на гэтым месцы

(Фабрыка «Чырвоная Бярэзіна», Нова-Барысаў)

Ня гледзячы на рад заметак у газэтах, ахова працы на фабрыцы пастаўлена вельмі дрэнна.

У фанэрным цэху няма гатаванай вады, рабочыя п'юць сырую ваду.

Ва ўпаковачным цэху на 170 работніц—4 ручнікі. Максымум 50 работніц могуць карыстацца імі, а рэшта пазбаўлены. У гэтым аддзяленьні ёсьць адзін кубак, і работніцы трацяць шмат часу, каб па чарзе атрымаць кубак і напіцца.

Звышнормавыя работы шырока разьвіты: некаторыя рабочыя працуюць па дзьве зьмены. Ёсьць выпадкі, калі падросткі працуюць па 12 гадзін.

Усе гэтыя факты кажуць, што ахова працы кульгае на фабрыцы на абедзьве нагі.

Што скажа на гэта фабрычны камітэт?

БАРШЫМ.

Скарыстаем практыку, папярэдзім нядбайнасьць

Паводле матар'ялаў дзяржфінкантролю

Крайняя напружанасьць рынку працы ў БССР—наяўнасьць значнага ліку беспрацоўных, глыбокія эканамічныя прычыны гэтага зьявішча—зьяўляюцца тлумачэньнем тэй вялікай увагі, якую ўрад БССР звяртае на гэтую галіну працы. Адпаведна гэтаму шпаркім тэмпам павялічваюцца і асыгнаваньні з дзяржаўных крыніц на мерапрыемствы па барацьбе з беспрацоўем. У 1926-27 годзе фонд барацьбы з беспрацоўем складаўся з 1.674.500 р. (акрамя 1.350.000 р. па лініі праф. і страх. органаў). На 1927-28 б. г. гэты-ж фонд зацьверджан у суме 2.118.600 р. ці на 444.100 руб. больш, чым у мінулым годзе (акрамя 2.215.500 р. ад праф. і страх органаў).

Найбольш значны рост асыгнаваньняў заўважваецца па грамадзкіх работах, як мерапрыемства, якое па сваім характары дае найбольш яскравы вынік у справе памяншэньня ліку беспрацоўных. На 1927-28 б. г. асыгнавана на грамадзкія работы 1.000.300 р., што дае павялічэньне ў параўнаньні з мінулым годам на 11 проц.

У сучасны момант управа Дзяржфінкантролю мае ўжо падагуленыя вынікі фактычнага скарыстаньня фонду барацьбы з беспрацоўем у мінулым 1927 годзе, у тым ліку і па грамадзкіх работах.

Стаючы зараз перад фактам шырокага распачацьця грамадзкіх работ па ўсёй БССР, вельмі карысным будзе ўлічыць практыку мінулага году з тым, каб у бягучым годзе не дапушчаць тых ухілаў і нядбайнасьцяй, якія мелі месца пры правядзеньні грамадзкіх работ у 1927 годзе.

Асноўным недахопам грамадзкіх работ у мінулым годзе была фактычная бясплянавасьць іх, якая зьяўляецца з свайго боку вынікам вельмі позьняга зацьверджаньня рэспубліканскіх плянаў, частковa зьменай апошніх і не прытрымліваньнем ужо зацьверджаных. Так, плян грамадзкіх работ па БССР быў для мінулага 1927 г. зацьверджан толькі 23-IV, г. зн. тады, як праца па сутнасьці павінна была ўжо быць распачата. У бягучым 1928 г. плян таксама быў канчаткова зацьверджан толькі 14-III-1928 г. У сувязі з гэтым фактычна на мясцох работы праводзіліся бяз цьвёрдых плянаў, напрыклад, у Гомельскай акрузе замест 2 буйных работ зацьверджаных плянам, былі праведзены 7 іншых. У Мазырскай акрузе, замест плянавых работ па ўзмацненьні Міхайлаўскага тракту коштам 14.000 р., праведзена пабудова падпорнай сьцяны—коштам 11.000 руб. Па Менскай акрузе некаторыя плянавыя работы нельга было правесьці па прычыне незабясьпекі іх правядзеньня з боку мясцовага камгасу, так напрыклад, на каналізацыю скарыстана замест 170.000 р. толькі 28.000 р., па прычыне адсутнасьці матар'ялаў парк у Татарскай Слабадзе ня быў распачаты таму, што на тым самым месцы камгас дапусьціў арганізацыю прыватных агародаў.

Тое самае зьявішча мелася і ў частцы забясьпекі работ тэхнічнымі праектамі. Ня гледзячы на катэгарычнае патрабаваньне інструкцыі СНК па правядзеньні работ, складаньне праектаў па кожнай распачынаемай рабоце, апошнія ў большасьці не складаліся, што, бязумоўна, мела свой адваротны ўплыў, як наогул на якасьць работ, так і прыводзіла да лішніх выдаткаў. Так, напрыклад, у Гомельскай акрузе пры правядзеньні земляных работ у Нова-Беліцах ня былі ўтвораны папярэднія расьсьледваньні грунту, які ўжо пасьля выдаткаваньня 5.000 р. аказаўся зусім нягодным і ўся праца выкінутай на вецер.

Умовы паміж аддзеламі працы і мясцовымі камгасамі (што прадугледжана інструкцыяй) у большасьці не складаліся. Усе грошы перадаваліся разам мясцовым камгасам. Частка працы праводзілася падрадным спосабам, што зьяўляецца грубым парушэньнем асноўных прынцыпаў грамадзкіх работ, мэтавае прызначэньне якіх—найбольшы абхоп беспрацоўных.

Асабліва дрэнна абстаяла праца па арганізацыі сыстэматычнага кантролю за ходам грамадзкіх работ. Інструкцыяй СНК прадугледжана арганізацыя ў кожнай акрузе аўтарытэтнай камісіі з удзелам РСІ, акрпрафбюро і г. д. пад старшынствам прадстаўніка аддзелу працы для нагляду і прыёмкі работ. Фактычна такіх камісій амаль што нідзе ня было. У Віцебску камісія замест сакавіка, арганізавалася толькі ў жніўні, а прыёмка работ была прызначана так позна, што выпаўшы сьнег ня даў магчымасьці ўтварыць прыёмку. Тое самае было і ў Менску, Мазыры і інш.

У зьвязку з усімі паказанымі недахопамі арганізацыйнага парадку —бясплянавасьцю, адсутнасьцю кантролю і г. —паменшана значна сама эфэктыўнасьць работ як у сэнсе іх якасьці, так і па абхопе беспрацоўя.

Да гэтага неабходна яшчэ дадаць і частковую безгаспадарнасьць і нядбайнасьць у гаспадарчым баку арганізацыі работ. У Мазырскай акрузе 50 проц. усіх рабочых скарыстоўваліся непрадукцыйна, бяз сталай нагрузкі. У радзе акруг мела месца пераплата тэхпэрсаналу, няправільнае ўжываньне норм урочнага палажэньня, утрыманьне лішніх штатаў і г. д. Так, напрыклад, у Гомельскай акрузе па прычыне незаконных разрахункаў, было пераплачана 2.500 р.

Усё гэта адбілася на якасьці самой працы ў Мазырскай акрузе—выкапалі роў не ўзмацніўшы папярэдніх сьценак, што, нарэшце, прывяло да зьнішчэньня ўсяе працы. Брукаваньне вуліц рабілася так, што пасьля гэтай працы можна было вымаць камень рукамі. У Менскай акрузе па недагдлядзе кіраўнікоў прышлося два разы перарабляць спорт-пляцок, у зьвязку з чым ён, нарэшце, замест 8.000 руб., каштаваў 12.000 р. Два разы капаўся роў у Антонаўскім лесе каля Менску. Таксама ў Менску было патрачана 6.000 р. на пабудову біржы працы, у сувязі з выяўленым нягодным грунтам, прыйшлося пабудову разбурыць.

Частка, праўда нязначная, з адпушчаных на грамадзкую работу грошай, была незаконна выдаткавана не па мэтавым прызначэньні. У Магілеве было пазычана: ЖАКТ'у—2.200 руб., кіраўніцтву працкалектывамі—5.000 руб., камгасу—5.600 руб. і г. д., што складала 12 проц. з усяе, адпушчанае гэтай акрузе, сумы на грамадзкія работы.

У выніку ўсіх паказаных недахопаў і дапушчанай безгаспадарнасьці быў значна нявыканан плян дапамогі беспрацоўным. У той час, як усяго за год было выдаткавана па ўсёй БССР на грамадзкія работы 106 проц. плянавай сумы грошай, плян абхопу беспрацоўных быў выканан толькі на 84 проц. Замест 507.000 чал.-дзён, было занята толькі 427.000 ч.-дзён. Прычым за лік абхопу беспрацоўных вельмі значна падняліся накладныя адм.-гаспадарчыя выдаткі. У сярэднім па БССР устаноўленая законам норма накладных выдаткаў была павышана ў 1½ разы, а па паасобных акругах значна больш. Напрыклад, у Бабруйскай акрузе пры выдаткаваньні 133 проц. плянавай сумы грошай абхоп беспрацоўных дасягнуў толькі 75 проц. пляну.

Усё-ж зразумела, што ў асноўным грамадзкія работы наогул у БССР аказалі значную дапамогу і былі вельмі карыснымі як у справе абсталяваньня нашых гарадоў, так і па барацьбе з беспрацоўем, асабліва ў найменш кваліфікаванай частцы беспрацоўных, як напрыклад, з усяго ліку чал.-дзён, больш 30 проц. падае на працу жанчын і каля 6 проц. —на моладзь. Ёсьць рад вельмі каштоўных работ, выкананых у парадку грамадзкіх работ і маючых нават агульна-рэспубліканскае значэньне (Дняпроўскі затон у Гомелі і г. д.).

Неабходна зараз-жа, пакуль яшчэ ня позна, добра вывучыць памылкі мінулага году і пры дапамозе ўсёй нашай грамадзкасьці ўзяцца за яшчэ большае пашырэньне нашых грамадзкіх работ, узмацніўшы гэтым самым барацьбу з нашым лютым ворагам—беспрацоўем.

Л. ГРАДЗЯНСКІ.

„Зьвязда" дапамагла

П'яніца зьнят з пасады

Заметку рабкора—*«Прымеце п'яніцу»*—аб тым, што начальнік пажарнае аховы г. Барысаву п'янствуе і наладжвае дэбошы, мы накіравалі ў Менскі акрвыканком. Зараз сакратарыят Менакрвыканкому паведамляе, што факты ў заметцы *пацьвердзіліся* і начальнік пажарнай дружыны Кавалюк пастановаю прэзыдыуму Барысаўскага гарсавету *зьняць з пасады.*

Завод будзе цэлым

Заметка—*«Прапіваюць завод»*, якая была зьмешчана ў «Зьвязьдзе» № 106, была расьсьледвана Бабруйскай АКК. Рэвізія Дзядлоўскага бровару выявіла, што вінны склад знаходзіцца ў парадку, але-ж факты безгаспадарчасьці і папойкі пацьвердзіліся. У зьвязку з гэтым *бухгальтар, рахункавод і садоўнік зьняты з работы*, а дырэктару бровару *абвешчана вымова*. Акрамя таго, увесь матар'ял накіраваны трэстам пракурору Бабруйскай акругі для прыцягненьня *вінаватых да адказнасьці ў крымінальным парадку*. Такім чынам, завод не прап'юць, ён будзе цэлым.

Бюракраты пакараны

У «Зьвязьдзе» № 85 была зьмешчана заметка—*«Бюракратызму палажыць канец»*—аб тым, што старшыня крэдытнага таварыства ў Дрыбіне Маліноўскі і член праўленьня Ціханаў адмовіліся выдаць машыну па ачыстцы насеньня Гарадзецкаму сельсавету, ня гледзячы на распараджэньне Дрыбінскага райвыканкому. Аршанск. АКК паведамляе, што факт бюракратычных адносін да выдачы машыны *пацьвердзіўся* і што Дрыбінскі райвыканком *абвясьціў вымовы Маліноўскаму і Ціханаву*. Акрамя таго Маліноўскаму прапанована за свой кошт даставіць машыну ў Гарадзецкі сельсавет, што ім і было выканана.

Домаўласьнік атрымаў па руках

Ліст Сяргеевай-Булаўка аб тым, што домаўласьнік Савіч Іван (вул. Талстога, № 29) груба адносіцца да жыхароў, быў намі накіраваны ў Галоўміліцыю, якая нам паведамляе, што зробленым дазнаньнем факты пацьвердзіліся і домаўласьнік Савіч *прыцягваецца да судовай адказнасьці.*

За збойства грамадзян

Селькораўскі ліст аб тым, што міліцыянэр Скорабагатаў зьбіў на допыце грамадзяніна пас. Градзянка, быў намі накіраваны ў Бабруйскі акрвыканком, які нам паведамляе, што справа міліцыянэра Скорабагатава накіравана нарсьледчаму 5-га вуч. Бабруйскай акругі *для прыцягненьня яго да адказнасьці* па 106 арт. Крым. Код.

Шануй пастановы суду

Па заметцы, зьмешчанай у «Зьвязьдзе» 26 мая пад назвай—*«Прычыны бываюць розныя»* аб тым, што загадчык 5-ай сямігодкі Ксянжук адмовіўся выканаць пастанову працоўнай сэсіі аб аднаўленьні на працы дзелавода Дзямідовіча, было зроблена дазнаньне, і сьледчы 3-га вуч. Менакругі нам паведамляе, што *Ксянжук прыцягнут да адказнасьці* па 1 ч. 133 арт. Крым. Код. і разам з ім прыцягнут да адказнасьці *інспэктар гарана Пісарчык*, які прымаў удзел у гэтай справе.

МЕНСК

Да ўсебеларускай сельска-гаспадарчай і прамысловай выстаўкі

Гэтымі днямі пры ВСНГ адбылася нарада па пытаньні аб удзеле ў арганізуемай сельска-гаспадарчай і прамысловай выстаўцы, якую мяркуецца адкрыць ў г. Менску ў раёне Сьляпянка ў 1930 годзе. ВСНГ ухваліў склікаць у сераду, 4-га ліпеня, нараду з прадстаўнікамі зацікаўленых установ для распрацоўкі тэхнічных дэталяй выстаўкі.

Выдача дапамогі інвалідам на-даму

Галоўсацстрах распрацаваў прынцыпы аб парадку выплаты дапамогі па часовай непрацаздольнасьці на прадпрыемствах і дастаўцы пэнсіі інвалідам на дом. Акрстрахкасы будуць абслугоўваць застрахаваных на прадпрыемствах з лікам ня менш 50 чал. рабочых. Упоўнаважаныя страхкасы будуць самі зьбіраць на прадпрыемствах бальнічныя лісткі і пасьля выкананьня разрахункаў у страхкасе грошы будуць выдавацца на прадпрыемстве. Вопыт выплаты дапамогі па часовай непрацаздольнасьці на прадпрыемстве праводзіцца ўжо у Менску на прадпрыемствах Ляхаўскага раёну і гэтымі днямі Галоўсацстрах склікае нараду фабзаўкомаў, дзе будзе разьмяркоўвацца пытаньне аб правільнасьці гэтай сыстэмы. У Барысаве гэта сыстэма ўжо існуе паўтара гады. Распрацоўваецца таксама сыстэма выплаты пэнсіі інвалідам на-даму праз арцельшчыкаў страхкасы і па пошце.

Вечар фізкультуры

30 чэрвеня ў летнім садзе „Прафінтэрн" адбыўся вялікі вечар фізкультуры. Пасьля кароткага выступленьня старшыні АСФК т. Брадоцкага аб значэньні фізкультуры, на сцэну выступілі зборныя каманды фізкультурнікаў менскіх гурткоў. У спаборніцтвах па турніку лепш паказалі сябе Мэханік і Ідэльчык (КІМ), Сілязьнёў (МББ чыг.) па акрабатыцы лепш сябе паказалі: Мэханік, Якубёвак і Лапідус (КІМ). Неабходна адзначыць добрыя посьпехі, як тэхніка, вытрымка, адважанасьць і і інш. якасьці выступаўшых фізкультурнікаў.

ЖАКТ'ы да міжнароднага дня каапэрацыі

Кватэрная каапэрацыя Менску ўмоцнена рыхтуецца да праведзеньня міжнароднага каапэрацыйнага дня. Па ўсіх ЖАКТ'ах і будаўнічых каапэратывах будуць праведзены агульныя сходы пайшчыкаў з дакладамі аб міжнародным дні каапэрацыі. Да гэтага дня прысьвечваецца выпуск насьценгазэт у ЖАКТ'ах, дзіцячыя ранішнікі на ўсіх пляцоўках ЖАКТ'у. У ЖАКТ'ах № 19, 21 і 22 да гэтага дня прысвасавана ўрачыстае адкрыцьцё дзіцячых пляцовак. Жактаўскія будынкі 7-га ліпеня будуць упрыгожаны зеленьню і плякатамі.

ЖАКТ'ы да „Тыдня абароны"

На нарадзе старшынь культурна-бытавых камісій ЖАКТ'аў сумесна з актывам абгаворвалася пытаньне аб удзеле ЖАКТ'аў у праведзеньні „Тыдню абароны". Пастаноўлена ў часе „Тыдню абароны" ў радзе ЖАКТА'ў арганізаваць ячэйкі Асоавіяхіму, хэмічна-санітарныя гурткі, стралковыя ціры і правесьці газаакураваньне члёнаў ЖАКТ'аў.

МУЗЭЙ „РЭДКАСЬЦЯЙ"

МЦРК, аб табе гаворым!

Калач з „начынкай"

Рабочы хэмічнай арцелі „Ўперад" Сулер купіў у краме МЦРК (рог Савецкай і Сьвярдлоўскай, б. Гольдзіна) кілё калачу. У часе гарбаты, калі ён разрэзаў калач, то заўважыў даволі цікавую начынку: ганлік ад штаноў. Што было-б, калі-б начынка трапіла у страўнік рабочага.

М.

Катлеты па „апошняй модзе"

У сталоўцы № 6 рабочых кормяць сырымі катлетамі. Калі наведвальнік адмаўляюцца есьці гэткія «блюды», афіцыянты заяўляюць: „У нас няма паноў". Экспанат перададзены ў рэдакцыю.

Ш.

Выезд піянэраў у лягеры

Пачалося выступленьне менскіх піянэраў у лягеры. Частка піянэраў адправілася ў лягеры 1-га ліпеня, другая частка выходзіць у бліжэйшыя дні. Піянэрскія лягеры разьмешчаны ў раёне Сёмкава-Гарадку і ў Новым Двары. Урачыстае адкрыцьцё піянэрскіх лягераў адбудзецца 7-га ліпеня.

Бясплянавае будаўніцтва

Белдзяржстрой прыступіў да пабудовы галянтарэйнай фабрыкі ў Менску яшчэ з другой паловы мая. У сучасны момант выкананы наступныя работы—пабудаваны толькі фундамант грэбнёвага корпусу. Да пабудовы гузікавага корпусу ня прыступлена. ВСНГ знайшоў працу Белдзяржстрою далёка нездавальняючай, выключна з-за яго непадрыхтаванасьці. Белдзяржстрой праектаваў памяшканьне галянтарэйнай фабрыкі пабудаваць з бэтавітавых каменьняў тыпу „Селявін", але да гэтага часу іх выраблена ня больш 2.000 штук, у той час, калі патрэбна 25.000 каменяў. ВСНГ прапанаваў Белдзяржстрою скончыць пабудову ў бягучым годзе. У сувязі з гэтым пабудова гузікавага корпусу будзе рабіцца з цэглы, што падаражыць будаўніцтва галянтарэйнай фабрыкі. Між іншым дагавор па пабудове галянтарэйнай фабрыкі да гэтага часу яшчэ не заключан. Кошт фабрыкі і абсталяваньня вызначаны ў 290.000 руб.

Камандыроўка за граніцу

Старшыня праўленьня Белдзяржгандлю т. Шэйвін атрымаў камандыроўку у Данію, Нямеччыну, Польшчу і Аўстрыю для высьвятленьня пытаньня экспарту з БССР.

Наёмная праца на прадпрыемствах калгасаў

Наркампрацы і Наркамземам распрацавана інструкцыя аб умовах ужываньня наёмнае працы на прадпрыемствах калгасаў. Інструкцыя прадугледжвае правілы ўжываньня наёмнае працы кваліфікаваных рабочых на млынох, крухмальных, спірытусова-гарэлачных заводах і г. д. пры калгасах.

Скарбоначны збор у „Тыдзень абароны"

Акруговы аддзел Асоавіяхіму арганізуе ў часе «Тыдню абароны» скарбоначны збор.

ПЛЯН

правядзеньня міжнароднага дня каапэрацыі па Менскай Акрузе ў вёсцы

1. Сьвяткаваньне правесьці 7 і 8 ліпеня пад наступнымі лёзунгамі:

1) Умацненьне калектывізацыі і індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі.

2) Высьвятленьне недахопаў і прыцягненьне ўвагі шырокіх колаў сялянства да працы каапэрацыі.

3) Умацненьне работы па ажыўленьні дзейнасьці каапэрацыі; палепшэньне і патаненьне яе апарату, зьніжэньне цэн, лепшае абслугоўваньне пайшчыкаў.

4. Умацненьне каапэраваньня і паю накапленьня.

5. Барацьба з рэфармісцкім уплывам у міжнародным каапэрацыйным руху.

6. Удзел каапэрацыі ў справе абароназдольнасьці краіны.

7. Умацненьне каапэрацыйна палітасьветнай працы.

Падрыхтоўка да правядзеньня МДК

Для правядзеньня МДК на мясцох утвараюцца камісіі з прадстаўнікоў савецкіх, партыйных, прафэсыянальных і каапэрацыйных (усіх відаў) арганізацый.

2. МДК павінен садзейнічаць узмацненьню работы па каапэраваньні і зборы паявых капіталаў.

3. Праверыць выкарыстоўваньне фондаў каапэраваньня беднякоў і батракоў і скарыстаць іх у МДК.

4. Праверыць каапэрацыйныя кніжныя паліцы і бібліятэкі пры хатах-чытальнях і нардамох, папоўніўшы іх новай каапэрацыйнай літаратурай.

5. На агульных і дэлегацкіх сходах жанчын паставіць даклады аб рабоце каапэрацыйных арганізацый і ўдзеле ў іх жанчын.

6. У чарговых нумарох насьценных газэт высьветліць работу мясцовага каапэратыву.

Правядзеньне МДК

1. МДК зрабіць масавым сьвятам працоўных, 8 ліпеня правесьці ўрачыстыя сходы пайшчыкаў разам з грамадзкімі і савецкімі арганізацыямі, арганізаваць вечары, спэктаклі і г. д.

2. Месцы ўрачыстых сходаў павінны быць адпаведна ўбраны лёзунгамі, плякатамі і дыяграмамі аб працы каапэратываў.

3. Арганізаваць дзіцячыя ранішнікі.

4. Местачковыя і больш буйныя каапэратывы склікаюць агульныя сходы пайшчыкаў з удзелам грамадзкіх арганізацый, прафсаюз і г. д. з пастаноўкай дакладу аб рабоце каапэратыву.

5. Прыстасаваць да сьвята адчыненьне бытавых установ: ясьляў, дзіцячых пляцовак і г. д.

6. Прыстасаваць да МДК адчыненьне каапэрацыйных куткоў, чытален і г. д.

7. У МДК урачыста адчыніць новыя каапэрацыйныя аб'яднаньні: калгасы, таварыствы і г. д.

8. Рэкамэндаваць у МДК камунам, арцелям і машынным т-вам утварыць дэманстрацыі сель.-гасп. машын з растлумачэньнем пераважнасьці калектывізацыі і машынізаваньня над індывідуальнай сельскай гаспадаркай.

9. У калгасах, камунах і таварыствах адзначыць МДК агульнымі сходамі, утварэньнем гульняў і арганізацыяй экскурсій сялян у калгасы і камуны.

10. Прадпрыемствы каапэратываў і каапэрацыйных аб'яднаньняў павінны быць убраны сьцягамі, плякатамі, лёзунгамі зеленінаю і г. д.

Акруговая камісія па правядзеньні МДК.

Пабудова крэйдавых заводаў

Горны аддзел ВСНГБ робіць досьледы крэйдавых залежаў у Койдаваўскім раёне. У гэтым раёне мяркуецца пабудаваць крэйдавы і крэйдапамольны заводы. Заводы будуць будавацца Менск. акрвыканкомам.

Паведамленьні

— МАКК просіць зьявіцца на пасяджэньне парт-тройкі АКК, якое адбудзецца ў чацьвер 5-га ліпеня 1928 г. у памяшканьні канц. АКК (Энгельса, 28) наступных таварышоў: Гулідо (яч Міліцыі, Гаррайкому), Бойкага І. Л. (яч. Друкарні „Зьвязда", Гаррайкому), Радзюка М. Б. (Барысаўскі РайкомКП(б)Б) Крупіча А. Ц. (яч. Белдзяржвыдавецтва), Катковіча В. Ф. (яч. Акрфа), Вайнэр В. Л. (яч. зав. „Варшавянка", Гаррайкому), Шымшэлевіч С. Р. (яч. харчавнікоў), Р'ера (яч. Лесбелу) Зелікава І. М. (яч. КП(б)Б кіно-тэатральных працаўнікоў) Аляса(Ляхаўскі РК КП(б)Б) Яўка абавязкова.

Адказны рэдактар
Ян. АСЬМОЎ

Тэатр і кіно

ЛЕТНИЙ ТЕАТР „Профинтерн" | Гастроли Моск. театра „Современник"

Среда 4-го июля „ПУШКИН"

Пятница, 6-го июля „ЛЕНИН"

Суббота, 7-го июля „ПУШКИН"

Воскресенье, 8-го июля „ПЕТЕРБУРГ"

Билеты в рабочей кассе с 11 до 2 и с 4 до 6 ч. веч., а в день спектакля с 6 с пол. час. веч. в кассе театра „Профинтерн".

Гастролі музкамэды

Аўторак, 3 ліпеня | Серада, 4-га ліпеня | Чацьвер, 5 ліпеня

Прыём падпіскі прадаўжаецца на ліпень м-ц.

Пасьпяшэцеся падпісацца на 2-ое ПАЎГОДЗЬДЗЕ

—) на старэйшую ў Беларусі газэту (—

ЗЬВЯЗДА

Орган ЦК КП(б) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

УМОВЫ ПАДПІСКІ: на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў—5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . —9 „ 75 к.

Газэта „Зьвязда" дае сваім падпісч. дадаткам

Канторай газэты „ЗЬВЯЗДА"

ПОПУЛЯРНАЯ БИБЛИОТЕКА ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ БОЛЕЗНЕЙ И СОХРАНЕНИЮ ЗДОРОВЬЯ.

ВЫШЛИ И ПОСТУПИЛИ В ПРОДАЖУ КНИГИ:

I. По половому вопросу.

1. Предохранение от беременности.—Прив.-доц. Р. Г. Лурье (4 изд.). Цена 15 коп.
2. Онанизм и борьба с ним.—Прив-доц. А. Л. Мендельсон (2 изд.). Ц. 15 к.
3. Гигиена брака.—Прив.-доц. А. Л. Мендельсон. Ц. 15 к.
4. Половая слабость.—Д-р медиц. Якобзон. Ц. 15 к.
5. Триппер и его лечение.—Проф. Лисовская. Ц. 10 к.
6. Сифилис детей.—Д-р Л. Эрлих. Цена 15 коп.
7. Гонорреи у детей.—Д-р Л. Эрлих. Ц.

сценировка в 2-х актах).—Д-р Б. Сигаль. Ц. 10 к.

11. Рахит. Что такое английская болезнь.—Д-р Каценельсон. Ц. 15 к.

IV. По разным вопросам.

1. Кавказские минеральные воды Ц. 25 к.
2. Потливость.—Д-р Эрлих. Ц. 15 к.
3. Об укреплении памяти.—Прив.-доц Мендельсон. Ц. 15 к.
4. О глазных болезнях и причинах слепоты.—Д-р Калашников. Ц. 10 к.
5. Долой бабок.—Д-р Н. К. Митропольский.

Гастролі музкамэды

Мендзяржтэатр

Аўторак, 3 ліпеня
„Белая моль“
музкамэдыя ў 3-х дзеях.
Муз. Ашкіназі.

Серада, 4-га ліпеня
„БАЯДЕРКА“
музкамэдыя ў 3-х дзеях.
Муз. Кальмана.

Чацьвер, 5 ліпеня
„Король веселится“
музкамэдыя ў 3-х дзеях.
Муз. Нельсана.

Пачатак роўна а 9 гадзін веч.—Білеты ад 2 р. 25 к. да 40 к.
У рабочай касе, для членаў прафсаюзаў са скідкай.

ЛЕТНІ САД
Кіно „КУЛЬТУРА“
Савецкая, 71
былы сад „Рабземлес“

Ад аўторка 3-га ліпеня
мастацкі фільм
вытв. САВКІНО

ЛЕТНІ САД
Кіно „КУЛЬТУРА“
Савецкая, 71
былы сад „Рабземлес“

„СВАЕ і ЧУЖЫЯ“

прабдемы з студэнцкага жыцьця (ЕсенінШчына ў студэнцкім быце).
Рэж. Ю. ТАРЫЧ.
У гал. ролі: **Ада Войцік** (гэр. ф-ма: „41“ і „Булат Батыр“)
Каса адчынена з 7 гадзін. | Пачатак 1-га сэансу а 9 гадз.

Кіно „Чырвоная Зорка“ | НЯМЕЦКІ БАЯВІК ў 8 часьцях | Ад аўторка, 3-га ліпеня

НЕБЯСЬПЕЧНЫ УЗРОСТ

У галоўных ролях сусьветныя артыстыя:
Бэрнгард ГЕЦКЕ і Аста НІЛЬСЭН
Вядомыя па фільмах:
„ИНДИЙСКАЯ ГРОБНИЦА“—роля Іогі. | („БЕЗРАДОСТНАЯ УЛИЦА“).
Пачатак 1-га сэансу а 7 г. 15 хв. | **3 сэансы.**

Кіно „ПРАЛЕТАРЫ“ | ад аўторка, 3-га ліпеня

ВАР'ЯТЭ

Пачатак сэансаў а 7½ гадз. | Каса—ад 6 гадз.

Кіно „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“ | Ад аўторка, 3-га ліпеня

Грузінскі фільм

ЗЛАЧЫНСТВА і КАРА КНЯЖНЫ ШЫРВАНСКАЙ

у 2-х сэрыях—13 часьцях.
Абедзьве сэрыі ў адзін сэанс.
Пачатак 1-га сэансу а 7 г. 30 хв., 2-га а 10 г. | Каса адчынена ад 6 гадзін.

КОЖНЫ АДПУСКНІК

можа атрымліваць газэту

„ЗЬВЯЗДА“

— НА МЕСЦЫ СВАЙГО АДПАЧЫНКУ —

Паведамеце ў аддзел падпіскі газэты „Зьвязда“ ВАШ НОВЫ АДРАС, Вам будзе высылацца газэта па месцы знаходжаньня ў водпуску
БЕЗ АСОБАЙ ДАПЛАТЫ.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ое гадзіны дня

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
„ 3 „ 2 р. 60 кап.
„ год . . . —9 „ 75 к.

Газэта „Зьвязда“ дае сваім падпісч. дадаткам
часопісь „БАЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ“
за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

Канторай газэты „ЗЬВЯЗДА“ прымаецца падпіска на часопісь **„ПОЛЫМЯ“**
Падпісная цана: на год.—10 руб., на 6 мес.—5 руб., на 3 мес.—2 руб. 50 кап.

Падпіска ПРЫМАЕЦЦА:

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗЬВЯЗДА“—Савецкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённа ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і разносчыкамі газэты.

У ПРАВІНЦЫІ: аддзяленьнямі выдавецтваў „Известия“ і „Правда“, аддзяленьнямі Белдзяржвыдавецтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

ПАЛІКЛІНІКА

—) хвароб зубоў, сківіц і поласьці роту (—

Беларускага Чырвонага Крыжу
РЭВАЛЮЦЫЙНАЯ ВУЛ., № 20, ТЭЛ. № 57.

Адкрыт платны вячэрні прыём:
зубныя хваробы (лячэньне, плёмбаваньне і г. д.), хірургія поласьці роту, пратэзаваньне (штучныя зубы, каронкі і г. д.)
Спэцыяльны рэнтгэнаўскі габінэт.
Прыём усіх грамадзян. Прымаюць: ад 3-7—Я. С. КАПЭЛЬБАУМ, Ю. Н. МЯТЛІЦКІ і ад 5-7 (па зубной сківічнай хірургіі) І. М. СТАРОБІНСКІ.
Прыём ў ранішняй паліклініцы Б.Дз.У. і Бел. Чырв. Кр. з 0—2 (дармова).

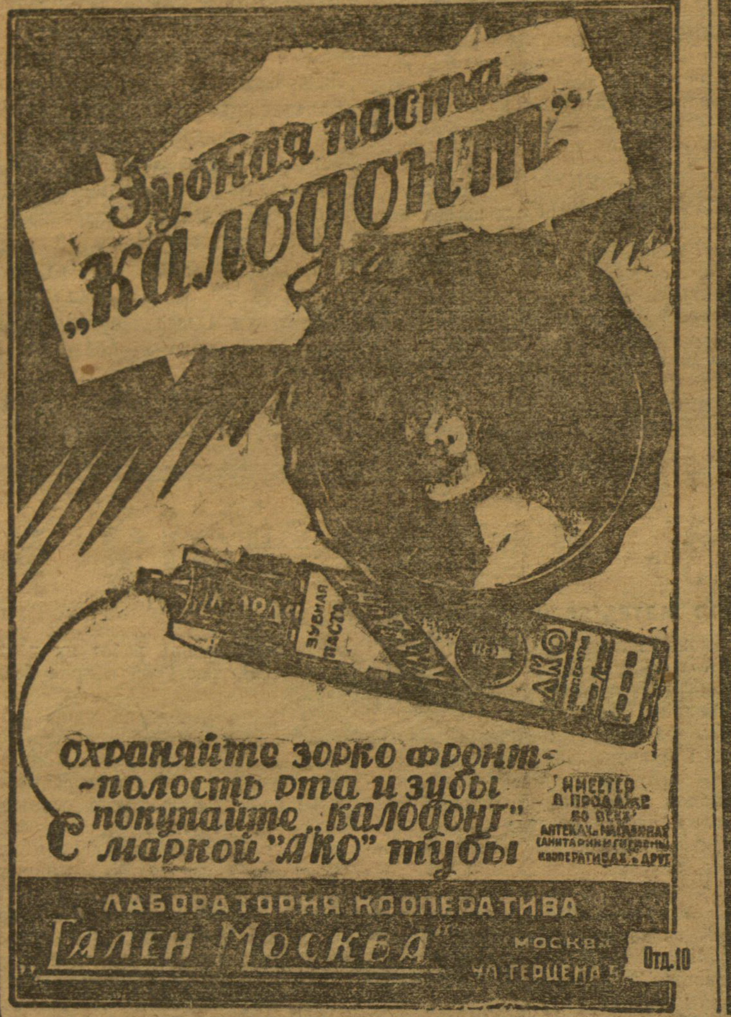
Зубная паста „Калодонт“
Зубная паста
АКО
Охраняйте зорко фронт-полость рта и зубы
Покупайте „Калодонт“ с маркой „АКО“ тубы
Имеется в продаже во всех аптеках, магазинах санитарии и гигиены кооперативах и друг.
Лаборатория кооператива
„Гален Москва“
Москва ул. Герцена 5
Отд. 10

Да ведама падпісчыкаў „ЗЬВЯЗДЫ“

З сеньнешнім нумарам газэты „Зьвязда“ мясцовым і іншагародніх падпісчыкам разасланы першы нумар за ліпень месяц № (27) 275 часопісі

Огонек

Падпісчыкаў газэты „Зьвязда“ з дадаткам часопісі „ОГОНЕК“, якія не атрымалі часопісі, просьба безадкладна аб гэтым паведаміць: мясцовых падпісчыкаў—у галоўную контору газэты „Зьвязда“ (Менск, Савецкая, 53), а іншагародніх—непасрэдна ў паштовыя аддзяленьні.

ПА СПРАВАХ падпіскі і абвестак званеце па тэлефону 7-81

ПРАДАЮЦЦА

старыя газэты, папяровы зрыў і макулятура.

Зварачацца ў Галоўную Кантору газ. „Зьвязда“, Савецкая, 63.

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Вуч. конск. кн. Курдэвіч С. С., выд. Менваенкаматам. 2548
Пашпарт Чэрток М. Г., выд. Заслаўск. РВК. 2549
Каапэрац. кн. Кузьміна А. С., выд. МЦРК. 2550
Вуч. конск. кн. Станкевіча В. Г., выд. Менваенкаматам. 2551
Вуч. конск. кн. Лібава У. Х., выд. Менваенкаматам. 2552
Парт. білет Мяліка Н. П., выд. Менакругкомам за № 018885. 2553
Чл. біл. Мяліка Н. П., выд. саюзам гарбароў за № 150998. 2554
Чл. біл. Мяліка Н. П., выд. Менгарсаветам за № 201. 2555
Чл. біл. ЛКСМБ Мяліка Н. П., выд. ЦК ЛКСМБ. 2556
Каапэрац. кн. Шнэйдэровіча Н. П., выд. МЦРК, 2557
Каапэрац. кн. Каган І. Я., выд. МЦРК. 2558
Вайск. кн. Адамовіча А. А., выд. Менваенкаматам. 2559
Каапэрац. кн. Казлоўскай А. Ф., выд. МЦРК. 2560
Каапэрац. кн. Кудрэвіча В. Н., выд. МЦРК. 2561
Пасьведч. аб інваліди. Бубен М. І., выд. Менсабесам. 2562
Каапэрац. кн. Марычкоўскага Э. Л., выд. МЦРК. 2563
Вуч. конск. кн. Гальперына М. Б., выд. Менваенкаматам. 2564
Вуч. конск. кн. Скуратовіча І. П., выд. Астраш.-Гар. с.-с. 2565
Каапэр. кн. Кагана Б. М., выд. МЦРК. 2566
Вайск. кн. Барадуля Л. І., выд. Барысаўскім уездваенкаматам. 2567
Пашпарт. Астрахана Н. Я., выд. Менміліцыяй. 2568

---

15 коп.
7. Гонноррея у детей.—Д-р Л. Эрлих. Ц. 10 коп.
8. Половая гигиена женщины.—Доктор Дембская. Ц. 15 к.

II. По вопросам гигиены и физкультуры.

1. Боритесь с мухами, клопами, комарами, вшами.—Д-р М. Дубянская. Ц. 10 коп.
2. Что нужно знать о спиртных напитках.—Д-р Сажин. Ц. 10 к.
3. Правда о курении.—Д-р Сажин. Цена 15 коп.
4. Зубы и здоровье.—Н. С. Бельский. Ц. 10 к.
5. Оздоровление деревни. С пред. тов. Семашко. Ц. 10 к.
6. Морские, речные, песочные и солнечные ванны, как источник здоровья.—Прив.-доц. Л. Вейнгеров. Ц. 10 к.
7. Физкультура.—О. И. Вонзблейн. Цена 10 коп.
8. Зима и физкультура. Ц. 30 к.
9. Гигиена жилищ, об отоплении печами.—Д-р Дубянская. Ц. 20 к.
10. Микробы, их жизнь и значение.—Проф. Заболотный. Ц. 10 к.
11. Памятка домового санпредставителя.—Д-р В. П. Калашников. Ц. 15 к.

III. Об уходе за ребенком.

1. Охрана материнства и младенчества.—Д-р И. Каценельсон (2 изд.). Цена 15 коп.
2. Советы матерям.—Д-р И. Каценельсон. Ц. 15 к.
3. Беседы с родителями о малом ребенке.—Д-р Дернова-Ярмоленко. Цена 30 коп.
4. Питание ребенка.—Д-р Данилевич. Ц. 10 коп.
5. 50 рецептов приготовления пищи малым детям.—Киселева. Ц. 15 к.
6. Стройте ясли.—Д-р Гольдфельд. Цена 15 коп.
7. Детям о туберкулезе.—Д-р Ман. Цена 15 коп.
8. Как я учился здоровой жизни.—Д-р Сигал. Ц. 30 к.
9. Как уберечь детей от скарлатины.—Прив.-доц. Данилевич. Ц. 15 к.
10. Суд над матерью, виновной в плохом уходе за детьми, повлекшем за собой смерть ребенка. (Санит.-просвет. ин-

ский. Ц. 10 к.
6. Экзема и ее причины—Прив.-доц. О. Подвысоцкая. Ц. 10 к.
7. Какие болезни животных опасны для человека.—Ветэр. врач Красюков. Ц. 15 к.
8. Гипноз и внушение.—Д-р Мендельсон. Ц. 15 к.
9. Эпилепсия.—Д-р Л. М. Тагир. Ц. 15 к.
10. Болезни кожи в условиях профессионального труда.—Д-р Эрлих. Ц. 15 к.
11. Человек—живая фабрика.—Д-р Сигал. Ц. 15 к.
12. Мигрень.—Д-р Л. М. Тагир Ц. 15 к.
13. О питании. Ч. I. Д-р М. Дубянская. Ц. 15 к.
14. Физические методы лечения.—Д-р Бродерзон. Ц. 15 к.

V. О заразных болезнях.

1. Сыпной тиф.—Акад. Заболотный, Д. К. Ц. 15 к.
2. Скарлатина и как себя уберечь от нее. Ц. 15 к.
3. Дифтерит.—Д-р М. Г. Данилевич. Ц. 10 к.
4. Брюшной тиф.—Д-р Буховецкий. Ц. 20 к.
5. Заразные болезни и быт.—Д-р А. Садов. Ц. 15 к.
6. Ангина.—Д-р Каплан. Ц. 10 к.
7. Корь.—Прив.-доц. М. Г. Данилевич. Ц. 15 к.
8. Чесотка.—Проф. А. А. Сахновская Ц. 10 к.
9. Бешенство.—Проф. Гамалея. Ц. 15 к.

VI. О внутренних болезнях.

1. О раке.—Проф. Н. Н. Петров. Ц. 10 к
2. Испанка. — Проф. Н. Гамалея Ц. 15 к.
3. Предупреждение туберкулеза.—Д-р Стояновская, В. Л. Ц. 10 к.
4. Острые желудочные и кишечные заболевания.—Д-р мед. Буховецкий (2 изд.). Ц. 15 к.
5. Ревматизм.—Д-р Буховецкий. Ц. 15 к.
6. Первая помощь в несчастных случаях и при внезапных заболеваниях. Д-р Буховецкий. Ч. I. Ц. 20 к.
7. То-же.—Ч. II. Ц. 10 к.
8. Радий в медицине.—Д-р С. Е. Рейнбэрг. Ц. 10 к.
9. Для чего служат рентгеновские лучи Д-р А. Рыбак. Ц. 15 к.

Цена всей библиотеки (62 книги)—8 р. 70 к.
Органам здравоохранения, лечебным учреждениям и книготоргующим организациям—скидка.
КНИГИ ПРОДАЮТСЯ во всех аптеках и аптекарских магазинах гор. Ленинграда.
ИНОГОРОДНИМ КНИГИ ВЫСЫЛАЮТСЯ по первому требованию **ПОЧТОЙ** наложенным платежом или по получении стоимости заказа почт. марками (при крупных заказах—переводом).
ВЫПОЛНЕНИЕ ЗАКАЗОВ АККУРАТНОЕ.
ЗАКАЗЫ АДРЕСОВАТЬ: Ленинград, 2, Социалистическая ул. 14-б
Изд-ство «Ленинградская ПРАВДА».

АБВЕСТКА.

1928 года, ліпеня 4 дня, а 12 гадз. у памяшканьні Камгасу (Пляц Волі № 2)
адбудуцца **ВУСНЫЯ ТАРГІ**
на здачу ў арэнду гандлёва-складачных памяшканьняў:

По Левінскай вул., 16 магаз. был. Каплановіча,
„ „ 22 „ Левіна (цырульня),
„ „ 3 (ва двары) майстарня б. Повьняка,
„ Савецкай вул. 40|7 пекарня б. Шыкера,
„ „ 70 магазын б. арцелі „Красны Акцябр“,
„ „ 78 „ б. 5 арцелі інвалідаў.
„ „ 83 „ б. Курдвіна,
„ „ 35 „ б. Таборскай,
„ „ 34 будка (парожняя),
На Пляцы Волі будка был. працкалектыву.
Па Савецкай і Бабруйскай драўляны склад б Рапапорта.

За ўсімі справкамі зьвяртацца ў Камгас пакой № 6.

Загадчык Камгасу ШЧАЦЬКО. Кіраўнік Арэнднай часткі ШНІТКО.

НА 12-га ЛІПЕНЯ г. г. у саўгасе „Цяцерына“, Аршанскае акругі, Круглянскага раёну,

назначаюцца ТАРГІ

на здачу ў арэнду фруктовага саду
з поўным ураджаем на 5-ці гэктарах і частковым ураджаем на 12-ці гэктарах.

Саўгас.

Друкарня газэты «Зьвязда»—Менск.
Менск. Галоўлітбел № 300